KURIER WILEŃSKI

29-30 października 2026 r. Nr 124 (19779) Cena 1,00 euro www.kurierwilenski.lt

W numerze

Ukraina i Rosja wracają do stołu »2

91 proc. szkół Litwy bez smartfonów »11

Litewska gospodarka na plusie, ale rośnie przepaść między branżami »18

Następny numer wydania codziennego „K.W." ukaże się 4 listopada br.

Zdolni, ambitni i z pasją do historii. Za nami wileńska Historiada 2026

Fot. Marian Paluszkiewicz

Młodzież z Litwy, Łotwy i Czech rywalizowała w Wilnie podczas VIII edycji konkursu historycznego Historiada. Pierwsze miejsce w turnieju poświęconym dziejom Polski w XX wieku zdobył Patryk Jan Sawko z wileńskiego Gimnazjum im. Władysława Syrokomli. Pytania konkursowe przygotował IPN. »14-15

F. Ruszczyc i Wilno. 90 lat od śmierci twórcy »10

Młodzi Polacy debatowali w litewskim Sejmie »16-17

ISSN 1392-0405

eprasa.pl 57691f0ed2

KURIER WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwilenski.lt)

Zastępcy red. nacz.:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwilenski.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedrojć,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiewicz
– fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
– prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwilenski.lt)
i reklama
(tel. +370 5 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

Skład i łamanie: Halina Taukin
Wydawca: VšĮ „Kurier Wilenski"
Druk: VšĮ „Vilnijos žodis"
Nakład: 1400 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.

DZIENNIK NALEŻY DO EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA GAZET CODZIENNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH
MIDAS

Fundacja POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE im. Jana Olszewskiego
MRF MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

Zadanie współfinansowane ze środków Kancelarii Senatu w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2026 roku.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie" im. Jana Olszewskiego.

Ukraina i Rosja wracają do stołu. Ekspert: interesy stron są nie do pogodzenia

Antoni Radczenko

Ukraina i Rosja w listopadzie mają wznowić rozmowy. Ekspert Egidijus Papečkys w rozmowie z „KW" sądzi, że porozumienia pokojowego z pewnością na razie nie uda się osiągnąć, bo teraz interesy Ukrainy i Rosji pozostają na razie nie do pogodzenia.

ZGODA NA ROZMOWĘ

Rosja i Ukraina mają wznowić bezpośrednie negocjacje. Wznowienie rozmów jest efektem wysiłku dyplomatycznego Stanów Zjednoczonych. W ubiegłym tygodniu specjalny wysłannik Donalda Trumpa Steve Witkoff spotkał się z Wołodymyrem Zełenskim w Oslo, skąd udał się do Rosji. W Sankt Petersburgu Witkoff rozmawiał z Władimirem Putinem.

Po tych spotkaniach strony ukraińska i rosyjska zgodziły się na bezpośrednie rozmowy. Negocjacje mają odbyć się w Zjednoczonych Emiratach Arabskich. „Są zaplanowane na pierwszą połowę listopada w Abu Zabi" — poinformował rzecznik prasowy Kremla Dmitrij Pieskow.

Czy planowane negocjacje mogą doprowadzić do pokoju lub zawieszenia broni?

— Trudno odpowiedzieć na to pytanie, ponieważ do każdych negocjacji przystępuje się z nadzieją, że uda się osiągnąć jakieś konkretne porozumienie. Trzeba zdawać sobie sprawę, że porozumienia pokojowego z pewnością nie uda się osiągnąć ani w ciągu miesiąca, ani dwóch. Po prostu będzie to długotrwały proces, ponieważ przedmiotem rozmów będą gwarancje bezpieczeństwa dla obu stron. Zarówno Rosja, jak i Ukraina domagają się takich gwarancji — oświadczył w rozmowie z „Kurierem Wileńskim" Egidijus Papečkys, historyk wojskowości oraz ekspert ds. bezpieczeństwa.

ODMIENNE INTERESY

Rozmówca jest przekonany, że nawet jeśli na czas rozmów formalnie zostanie wprowadzone zawieszenie broni, to Rosja będzie notorycznie je naruszać.

— Nawet jeśli nie będzie chciała doprowadzić do zerwania negocjacji i tak będzie organizować prowokacje, aby utrudnić sam proces oraz życie Ukraińcom. Już choćby z tego powodu nie będzie łatwo, ponieważ ze strony Rosji z pewnością nie będzie szczerego dążenia do pokoju — podkreślił ekspert.

Kreml domaga się od Ukrainy całkowitego zrzeczenia się suwerenności nad Krymem oraz obwodami donieckim, ługańskim, zaporoskim i chersońskim. Nawet na te terytoria, które teraz nie są okupowane przez Rosję.

— Sytuacja Rosji wygląda obecnie tak, że na razie jest ona jeszcze w stanie kontynuować wojnę. Według prognoz poważniejsze trudności zaczną się dla Rosji dopiero w przyszłym roku. Mimo wszystko jest to duże państwo, dysponujące znacznymi zasobami gospodarczymi. Dlatego Rosja nadal może prowadzić tę wojnę. Rosja z pewnością na razie nie zamierza jej kończyć. Nie znajduje się w sytuacji, w której już teraz musiałaby podejmować działania zmierzające do zakończenia wojny. Rosja domaga się nie tylko utrzymania okupowanych terytoriów, ale również przekazania jej przez Ukrainę całych obwodów, o które toczą się walki. Chodzi o obwody, które Rosja już ogłosiła za anektowane i rzekomo włączyła w skład swojego państwa. Ukraińcy nie mogą się na to zgodzić. A zatem interesy Ukrainy i Rosji pozostają na razie nie do pogodzenia — podzielił się Egidijus Papečkys.

SPOTKANIE W ABU ZABI

Wołodymyr Zełenski nie wykluczył, iż Rosja teraz poważnie podchodzi do kwestii spotkania grup negocjacyjnych w Abu Zabi. „W zasadzie w Oslo uzgodniliśmy porządek obrad planowanego na listopad trójstronnego spotkania grup negocjacyjnych w Abu Zabi. Chcieli najpierw omówić go ze mną, a następnie z rosyjskim przywódcą" — oświadczył we środę prezydent Ukrainy. ■

Specjalny wysłannik Donalda Trumpa Steve Witkoff spotkał się z Putinem **Fot. EPA-ELTA**

eprasa.pl 57691f0ed2

Rys. Władysław Mickiewicz

Czytelniku, zgłoś swojego kandydata!

W Plebiscycie Czytelników „Kuriera Wileńskiego” „Polak Roku 2026” ruszył pierwszy etap, etap zgłaszania.

Zgłosić kandydata do tytułu „Polaka Roku 2026” może każdy dowolną drogą: pocztą lub na e-mail reklama@kurierwilenski.lt. Zgłosić można dowolną liczbę nazwisk, ale musi być podane uzasadnienie. Ze zgłoszeń Kapituła Plebiscytu wybierze dziesiątkę finalistów, którzy zawalczą o tytuł „Polaka Roku”.

Nie czekaj, **zgłoszenia są przyjmowane do 31 października tego roku!**

Plebiscyt Czytelników „Kuriera Wileńskiego” „Polak Roku” honoruje szczególnie zasłużonych dla polskości na Litwie w dziedzinie oświaty, kultury, duchowości, nauki czy innej.

Po trafieniu na listę dziesięciu finalistów, nominat musi zdobyć najwięcej łącznie głosów Kapituły Plebiscytu oraz Czytelników.

Zwycięzca będzie ogłoszony i nagrodzony na początku roku 2027.

Imieniny

29 października

Dali, Dalimira, Donata, Euzebii, Felicjana, Franciszka, Idy, Maksymliana, Piotra, Serafina, Teodora, Walentyna, Wioletty, Zenobiusza

30 października

Benwenuta, Edmunda, Eutropii, Gerarda, Germana, Juliana, Klaudiusza, Makarego, Maksyma, Marceli, Przemysława

Cytat dnia

„Musimy zrobić wszystko, zwłaszcza po wczorajszym dniu, by uniknąć kolejnych wyborów. Oczekuję więc, że wszyscy, którzy tu przyjdą, będą mieli otwarte umysły” *— zaapelował prezydent Izraela Icchak Hercog. Po przeliczeniu ponad 85 proc. głosów w wyborach parlamentarnych w tym kraju ani blok premiera Benjamina Netanjahu, ani blok jego głównego rywala, byłego szefa sztabu armii Gadiego Ajzenkota, nie uzyskał większości w 120-osobowym Knesecie. Obaj mogą liczyć na ok. 50 mandatów, a dwa ugrupowania arabskie — na 18-19.*

Liczba dnia

80 proc.

Ukraińców opowiada się za atakami na rosyjskie rafinerie nawet jeśli Stany Zjednoczone w związku z tym wstrzymają pomoc wojskową dla Ukrainy — wynika z ogłoszonych w środę badań Kijowskiego Międzynarodowego Instytutu Socjologii (KMIS).

eprasa.pl 57691f0ed2

Samorząd Rejonu Wileńskiego podejmuje współpracę z VSAT: 10 tys. euro dla nowych funkcjonariuszy straży granicznej

Rada Samorządu Rejonu Wileńskiego zatwierdziła umowę o współpracy z Państwową Służbą Ochrony Granicy (VSAT) oraz nowy regulamin przyznawania jednorazowej premii w wysokości 10 tys. euro dla nowo zatrudnionych funkcjonariuszy w placówkach straży granicznej w Podwarańcach, Kienie oraz im. Jurgisa Kybartasa.

„Brak funkcjonariuszy to wyzwanie dla bezpieczeństwa narodowego, wobec którego samorząd nie może pozostać obojętny. Widząc pozytywne rezultaty analogicznego partnerstwa z policją, model zachęt finansowych zaczniemy stosować również w ochronie granicy państwowej. Przyznając to wsparcie, chcemy nie tylko przyciągnąć brakujących strażników granicznych do placówek w rejonie wileńskim, ale także zachęcić młodzież do wyboru tego zawodu, służby i budowania swojej przyszłości w rodzinnych stronach" – podkreśla mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz.

Dotąd w placówkach Państwowej Służby Ochrony Granicy w rejonie wileńskim nie wdrażano rozwiązań mających na celu przyciąganie kadr.

Zgodnie z nowym regulaminem, jednorazowe świadczenie w wysokości 10 tys. euro z budżetu Samorządu Rejonu Wileńskiego otrzymają nowi funkcjonariusze straży granicznej w Podwarańcach, Kienie oraz im. Jurgisa Kybartasa (dawniej Ławaryszki). Beneficjenci zobowiązują się do nieprzerwanej 5-letniej służby na pełny etat. Samorząd pokryje również wszelkie podatki dochodowe, dzięki czemu młody funkcjonariusz, który wybierze służbę w placówkach rejonu, otrzyma na start swojej kariery pełne przewidziane wsparcie finansowe.

Strażnicy graniczni zyskają dodatkowe wsparcie na start kariery w rejonie wilenskim **Fot. vrsa.lt**

Inicjatywa ta ma na celu nie tylko zacieśnienie współpracy samorządu z Państwową Służbą Ochrony Granicy oraz zmniejszenie braków kadrowych na granicy, ale także zwiększenie atrakcyjności zawodu strażnika granicznego i podniesienie bezpieczeństwa publicznego.

Podobny model wsparcia już z powodzeniem działa we współpracy z policją. Od 2024 roku Samorząd Rejonu Wileńskiego przyznaje 10 tys. euro jednorazowej premii absolwentom szkół policyjnych, którzy podejmują służbę w Komisariacie Policji Rejonu Wileńskiego oraz zobowiązują się do nieprzerwanego pełnienia w nim służby przez 5 lat. Od sierpnia 2026 roku z zachęty mogą korzystać także policjanci przechodzący z innych jednostek do rejonowego komisariatu (samorząd pokrywa kwotę pozostałą do zwrotu poprzedniemu samorządowi, jednak nie większą niż 10 tys. euro). ■

Stronę przygotowano
na podstawie informacji
Samorządu Rejonu Wileńskiego

Litwa odbudowała ośrodek w Ukrainie

W obwodzie dniepropetrowskim otwarto ośrodek rehabilitacyjny odbudowany za 2,5 mln euro ze środków litewskich. Placówka zapewni specjalistyczną pomoc cywilom i żołnierzom z urazami rdzenia kręgowego.

W centrum o powierzchni ok. 1,7 tys. m kw przygotowano 34 miejsca do leczenia stacjonarnego. Zatrudnionych będzie 40 specjalistów, oferujących m.in. fizjoterapię, ergoterapię oraz pomoc psychologiczną i logopedyczną.

Ośrodek zajmie się także rehabilitacją zawodową i kształceniem przyszłych medyków we współpracy z uniwersytetem medycznym.

Przewodniczący Sejmu Juozas Olekas podkreślił, że litewska pomoc ma umożliwić poszkodowanym powrót do aktywnego życia społecznego.

„Litwa przyczynia się do realizacji niezwykle ważnego celu — pomocy weteranom i cywilom, którzy doznali poważnych obrażeń fizycznych i urazów psychicznych, w powrocie do zdrowia i ponownym włączeniu się w aktywne życie społeczne — powiedział Olekas.

Projekt zrealizowało Litewskie Centrum Partnerstw Międzynarodowych LIPC | CPVA. Sprzęt i meble przekazała Światowa Organizacja Zdrowia przy wsparciu Komisji Europejskiej. ■

Opr. J.B. na podst. ELTA

eprasa.pl 57691f0ed2

ŚRODOWISKO Telšių statyba odbuduje sortownię w Wilnie

Firma budowlana Telšių statyba odbuduje spalony w zeszłym roku zakład sortowania odpadów mieszanych (MBA) w regionie wileńskim. Firma podpisała umowę z operatorem zakładu, Centrum Gospodarki Odpadami Okręgu Wileńskiego (VAATC) — poinformowało BNS. Jak podało VAATC, wartość projektu będzie zależała od faktycznego zakresu wykonanych prac, jednak maksymalna wartość umowy wynosi 2,5 mln euro, a czas trwania – cztery miesiące, z możliwością przedłużenia terminu o kolejne dwa miesiące. „W ciągu dwóch miesięcy uporządkowaliśmy większą część terenu MBA niż poprzedni operator (przedsiębiorstwo Energesman — BNS) zdołał uporządkować w ciągu kilku lat. Usuwamy z terenu zgromadzone tam odpady, których nie powinno tam być i konsekwentnie przygotowujemy go do prac rekultywacyjnych" — stwierdził dyrektor VAATC Marius Švaikauskas.

PROJEKTY Nowy wniosek o miliony na Rail Baltica

Wspólne przedsiębiorstwo krajów bałtyckich RB Rail złożyło do Komisji Europejskiej (KE) nowy wniosek o przyznanie dodatkowego finansowania w wysokości 357,5 mln euro na projekt linii kolejowej o szerokości torów europejskiej Rail Baltica. Z tej kwoty ok. 37,3 mln euro finansowania unijnego wnioskowano wyłącznie na prace w Litwie — poinformowała LTG. W przypadku uzyskania finansowania 8,96 mln euro w Litwie zostałoby przeznaczone na projektowanie systemów zarządzania, kontroli i sygnalizacji pociągów oraz na ich oprogramowanie i sprzęt; 28,37 mln euro — na podłączenie sieci wysokiego napięcia w podstacjach trakcyjnych w Poniewieżu, Iszorach i Ludwinowie, na produkcję prototypów rozjazdów kolejowych i połączeń termicznych, na testy, na wykup gruntów w węźle kolejowym w Poniewieżu oraz na inne prace.

PARLAMENT Sejmowa komisja chce podwyżek dla urzędników

W związku z tym, że Kancelaria Sejmu podkreśla znaczne różnice w wynagrodzeniach swoich pracowników w porównaniu z wynagrodzeniami w innych instytucjach, komisja parlamentarna proponuje coroczne podwyższanie wynagrodzeń urzędników Sejmu o jedną dziesiątą. Sejmowa Komisja ds. Zarządzania Państwem i Samorządów Lokalnych poparła w środę 28 października propozycję Kancelarii, aby co roku podnosić wynagrodzenia jej pracowników średnio o 10 proc. — już w przyszłym roku wymagałoby to dodatkowych 3,7 mln euro z budżetu państwa.

REDUKCJA Swedbank zwalnia pracowników

Szwedzka grupa bankowa Swedbank zwalnia ok. 500 pracowników, z czego ok. 100 w krajach bałtyckich — poinformował estońską telewizję publiczną ERR Olavi Leppas, prezes zarządu i dyrektor generalny banku Swedbank w Estonii. Bank twierdzi, że sztuczna inteligencja (AI) może w przyszłości spowodować jeszcze więcej zwolnień. „Oczywiście w trakcie tego procesu oferujemy obecnym pracownikom możliwość zmiany profilu stanowiska, jednak taka opcja nie jest odpowiednia dla wszystkich, dlatego niestety musimy również dokonać zwolnień" — powiedział Leppas.

LOGISTYKA Omniva i eBay łączą siły

Międzynarodowa grupa technologiczno-logistyczna Omniva oraz globalna platforma handlu elektronicznego eBay podpisały memorandum o współpracy, którego celem jest ułatwienie przedsiębiorstwom z krajów bałtyckich wejścia na rynki zagraniczne. Firmy planują wspólnie realizować inicjatywy, które pomogą lokalnym sprzedawcom dotrzeć do większej liczby międzynarodowych nabywców oraz ułatwią organizację dostaw towarów. Współpraca obejmie pozyskiwanie nowych sprzedawców i szkolenia, poprawę dostępności międzynarodowych rozwiązań logistycznych oraz wspólne inicjatywy marketingowe. Rozważana jest również możliwość realizacji projektów pilotażowych oraz zaoferowania dodatkowych środków motywacyjnych dla przedsiębiorstw, które chcą rozpocząć lub rozszerzyć działalność handlową za granicą.

ANALITYCY Niska inflacja w październiku była zaskoczeniem

Po tym jak w październiku statystycy odnotowali wstępną inflację roczną na poziomie 6,1 proc. oraz miesięczną na poziomie 0,1 proc., ekonomista banku SEB Tadas Povilauskas stwierdza, że minimalny miesięczny wzrost cen pozytywnie zaskoczył, jednak w listopadzie inflacja znów będzie rosła szybciej — przede wszystkim z powodu drożejącego ogrzewania. „Biorąc pod uwagę, że żyjemy w okresie podwyższonych cen energii i zastanawiamy się, kiedy przełoży się to na ostateczne ceny w przyszłym roku, w tym kontekście dość dobrą wiadomością jest to, że miesięczna inflacja jest taka sama jak w październiku poprzednich lat" — powiedział w dla agencji BNS Povilauskas.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.; Fot. Andrius Ufartas, ELTA
alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

eprasa.pl 57691f0ed2

Od przestronnych balkonów po większe okna: modernizacja bloków otwiera nowe możliwości

Czy wasz balkon już dawno zamienił się w schowek, a część pokoju położona dalej od okna pozostaje w półmroku nawet w ciągu dnia? Dzięki modernizacji bloku można całkowicie odmienić swoje mieszkanie. Dzięki włączeniu do listy środków modernizacyjnych montażu nowych balkonów, rozbudowy istniejących balkonów oraz powiększania otworów okiennych i drzwi balkonowych mieszkańcy mogą stworzyć jaśniejsze i bardziej przestronne mieszkania, a na sfinansowanie tych prac skorzystać z kredytu preferencyjnego.

Modernizacja bloków wielomieszkaniowych na Litwie **Fot. archiwum APVA**

Aušra Bartkevičienė, kierowniczka Działu Projektów Modernizacji Bloków Wielomieszkaniowych w Agencji Zarządzania Projektami Środowiskowymi (APVA), wyjaśnia, że nowe środki powstały z uwzględnieniem rzeczywistych potrzeb i oczekiwań.

„Mieszkańcy chcą, aby modernizowane mieszkania były wygodniejsze, nowocześniejsze i bardziej atrakcyjne pod względem estetycznym. W mieszkaniach, w których dotychczas nie było balkonów, będzie można je wybudować, wąskie balkony — poszerzyć, a dzięki powiększeniu otworów okiennych i drzwi balkonowych do wnętrz dotrze więcej naturalnego światła.

„Takie zmiany pozwalają nie tylko odświeżyć wygląd mieszkania, ale także lepiej dostosować je do codziennych potrzeb mieszkańców" — mówi A. Bartkevičienė.

OD SCHOWKA NA RZECZY — DO NIEWIELKIEGO TARASU

Głębokość balkonów w starych blokach wielomieszkaniowych z wielkich płyt i budynkach murowanych często wynosi zaledwie około metra. Według architekta Arūnasa Lapinskasa w takiej przestrzeni trudno jest wygodnie odpocząć lub spędzić wolny czas, dlatego z czasem balkony zamieniają się w miejsca do przechowywania rzeczy.

„Jeśli pozwalają na to granice działki i zabudowy, konstrukcja budynku oraz wymogi bezpieczeństwa przeciwpożarowego, a właściciele bloków wielomieszkaniowych wyrażą zgodę, balkony można znacznie powiększyć. Większy balkon może przypominać niewielki taras, a rezygnując z masywnych, zasłaniających widok balustrad z żelbetonu, przestrzeń staje się jeszcze bardziej atrakcyjna. Znajdzie się na nim miejsce na stolik z krzesłami, leżaki, większe donice lub rowery, a w razie potrzeby można urządzić tam również miejsce do pracy lub strefę zabaw dla dzieci" — wymienia A. Lapinskas.

Według architekta w mieszkaniach jedno- lub dwupokojowych bardziej przestronny balkon zapewnia również większą prywatność. Na przykład, gdy jedna osoba pracuje w salonie, druga może spokojnie czytać lub rozmawiać przez telefon na balkonie. W ten sposób dodatkowa przestrzeń pozwala domownikom zajmować się różnymi czynnościami, nie przeszkadzając sobie nawzajem.

Według A. Bartkevičienė możliwość wybudowania nowego balkonu jest szczególnie istotna dla mieszkańców pierwszych pięter, gdzie w mieszkaniach dotychczas go nie było.

A. Lapinskas dodaje, że taka zmiana może podnieść wartość mieszkania i zapewnić więcej możliwości w codziennym życiu — na balkonie można przechowywać rzeczy sezonowe, uprawiać rośliny, urządzić przytulne miejsce na kawę lub dodatkowe stanowisko do pracy. Dla osób z niepełnosprawnością ruchową balkon może mieć szczególne znaczenie, ponieważ daje możliwość przebywania na świeżym powietrzu, gdy wyjście na podwórze jest utrudnione.

ŚWIATŁO DZIENNE ZMIENIA ODCZUCIE PRZESTRZENI

Dr Lina Šeduikytė, naukowczyni z Kowieńskiego Uniwersytetu Technologicznego (KTU), przypomina, że światło dzienne wpływa na system okołodobowy człowieka, dlatego to, ile i kiedy go otrzymujemy, ma związek z czujnością, rytmem snu i aktywności oraz ogólnym samopoczuciem. Według niej poczucie przestrzeni nie zależy wyłącznie od powierzchni pomieszczenia — więcej naturalnego światła i szerszy widok przez okna mogą sprawić, że nawet niewielkie mieszkanie będzie wydawało się bardziej przestronne.

„Większa powierzchnia przeszklonych okien lub drzwi balkonowych, wyższy lub szerszy otwór mogą zwiększyć ilość światła dziennego wpadającego do pomieszczeń.

7.>>

eprasa.pl 57691f0ed2

6.>>

Jednak sam fakt powiększenia balkonu nie oznacza, że w pomieszczeniu będzie jaśniej — głębiej wysunięta płyta balkonowa lub nieprzezroczyste konstrukcje mogą zasłaniać część światła. Z drugiej strony latem taki cień pomaga ograniczyć napływ ciepła słonecznego. Dlatego ważne jest, aby dążyć do najlepszego rezultatu, łącząc naturalne oświetlenie, widok na zewnątrz, efektywność energetyczną i komfort termiczny" — wyjaśnia dr L. Šeduikytė.

Według naukowczyni należy również wziąć pod uwagę inne prace modernizacyjne. Po ociepleniu elewacji ściany stają się grubsze, a okna znajdują się w głębszych otworach, przez co do pomieszczeń może dostawać się mniej światła dziennego. Przy wymianie okien warto wziąć pod uwagę szerokość ram, wielkość przeszklonej części oraz przepuszczalność światła przez szybę. Planując duże powierzchnie przeszklone, należy również przewidzieć zewnętrzne środki ochrony przed słońcem, aby pomieszczenia nie przegrzewały się latem.

WAŻNA SPÓJNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA BUDYNKU

Architekt Andrius Ropolas jest przekonany, że zmiany dotyczące okien, otworów drzwi balkonowych oraz samych balkonów mogą zasadniczo zmienić codzienne życie w mieszkaniu. Według niego w odpowiednio ocieplonym i jaśniejszym bloku wielomieszkaniowym starej zabudowy można osiągnąć nawet lepszą jakość życia niż w mieszkaniu w nowym budynku. Jednak, aby zmiany mogły nastąpić, konieczna jest wspólna zgoda mieszkańców.

„Jeśli spośród 30 mieszkańców tylko jeden będzie chciał mieć większe okno, efekt końcowy może wyglądać dziwnie. Kiedy każdy wprowadza zmiany według własnego uznania, bez wspólnego planu i porozumienia, cierpi na tym architektoniczna spójność budynku. A gdy brakuje wspólnych zasad, wartość mieszkań może być niższa niż w przypadku, gdyby mieszkańcy uzgodnili wspólne rozwiązania" — twierdzi A. Ropolas.

A. Bartkevičienė przypomina, że wspomniane zmiany na balkonach wygodnie jest planować wraz z modernizacją bloków — można je włączyć do wspólnego projektu, zrealizować razem z innymi pracami renowacyjnymi i sfinansować z korzystnego kredytu, który można spłacać w ciągu 20 lat.

Projekt „Wspieranie renowacji bloków wielomieszkaniowych" jest finansowany ze środków Funduszu Spójności.

Ieva Vidūnaitė

Zam. 2940

apva APLINKOS PROJEKTŲ VALDYMO AGENTŪRA
Finansuoja Europos Sąjunga

Zaniedbany grób. Kiedy na Litwie można go przekazać komuś innemu?

Przed Uroczystością Wszystkich Świętych na cmentarzach wzrok nasz ściągają zaniedbane i często opuszczone groby. Ministerstwo Środowiska wyjaśniło, kiedy taki grób można przekazać pod opiekę, a nawet usunąć, aby pochować kogoś innego.

Zgodnie z zatwierdzonymi przez rząd przepisami dotyczącymi zarządzania cmentarzami za zaniedbane może zostać uznane miejsce pochówku, które nie było utrzymywane przez co najmniej dwa lata. Sam brak opieki nie oznacza jednak automatycznego nadania grobowi takiego statusu. Konieczne jest przeprowadzenie odpowiedniej procedury.

Za utrzymanie grobu odpowiada zazwyczaj osoba, która organizowała pochówek. Jej dane zarządca cmentarza wpisuje do rejestru pochówków i obiektów grobowych.

Jeżeli grób pozostaje zaniedbany przez ponad rok, dozorca cmentarza pisemnie ostrzega osobę odpowiedzialną za jego utrzymanie. Wyjątek stanowią miejsca wpisane do rejestru dóbr kultury.

Jeśli grób nie zostanie uporządkowany w ciągu roku od doręczenia ostrzeżenia, sprawa trafia do samorządu. Informacja o potencjalnie zaniedbanym miejscu pochówku zostaje opublikowana na jego stronie internetowej.

Ostateczną decyzję o uznaniu grobu za zaniedbany podejmuje komisja powołana przez samorząd. Następuje to nie wcześniej niż po 2 latach i nie później niż po 3 latach od opublikowania informacji o grobie.

W tym czasie komisja przeprowadza oględziny co najmniej 3 razy w roku, jednak nie częściej niż co 3 miesiące.

Po uznaniu grobu za zaniedbany informacja zostaje opublikowana na stronie samorządu. Osoby zainteresowane przejęciem opieki mają 20 dni roboczych na złożenie pisemnego wniosku. Pierwszeństwo przysługuje krewnym osób pochowanych w danym grobie lub krewnym osób spoczywających na tym samym cmentarzu.

Przejęcie opieki nad zaniedbanym grobem nie oznacza automatycznie możliwości dokonania nowego pochówku.

Zezwolenie można uzyskać dopiero wtedy, gdy od poprzedniego pochówku minęło co najmniej 50 lat, a ponowne wykorzystanie miejsca jest zgodne z przepisami.

Co istotne, zarówno podczas utrzymywania takiego grobu, jak i kolejnego pochówku należy zachować istniejący nagrobek oraz umieszczone na nim napisy upamiętniające wcześniej pochowane osoby.

Ministerstwo przypomina również, że samorządy mogą wprowadzać bardziej szczegółowe zasady dotyczące utrzymania miejsc pochówku. ■

Opr. J.B. na podst. inf. Ministerstwa Środowiska

eprasa.pl 57691f0ed2

Aktywna sołtyska rzuca wyzwanie władzom Wilna: od rozwiązywania problemów mieszkańców po wybory mera

Zderzenia z biurokracją instytucji, protesty i pikiety, walka o interesy mieszkańców oraz drażliwe dla społeczeństwa kwestie dotyczące przejrzystości wydatkowania środków publicznych — właśnie takie doświadczenie wnosi dziś do wyborów na mera Wilna w 2027 r. kandydatka Partii Regionów Litwy, Violeta Fominienė-Salemonė.

Założycielka społeczności „Vardan Salininkų" (pol. „W imię Solenik"), koordynatorka działań oraz wybrana przez mieszkańców dzielnicy Naujininkai w Wilnie sołtyska potwierdza, że decyzja o kandydowaniu wynikała nie tylko z ambicji politycznych, ale także z doświadczenia w aktywnej działalności społecznej, gdy w obliczu biurokracji samorządowej i problemów mieszkańców trzeba podejmować trudne zadania związane z reprezentowaniem i obroną interesów ludzi. Nikt przecież nie pisze instrukcji i nikt nie uczy wybranych sołtysów, jak najszybciej rozwiązywać lokalne problemy społeczne i związane z poprawą infrastruktury, ponieważ trzeba się tego nauczyć samemu i samemu to zrobić, pomimo wszelkich przeszkód i instytucjonalnych utrudnień.

Violeta Fominienė-Salemonė

„WIEM, CO TO ZNACZY PUKAĆ DO DRZWI SAMORZĄDU"

Od wielu lat reprezentuję mieszkańców miasta Wilna. Wspólnie z lokalną społecznością zainicjowaliśmy pikiety w sprawie baru „Yla", który działał w centrum Solenik i stwarzał problemy, a który ostatecznie został zamknięty, dzięki czemu mieszkańcy mogą czuć się bezpieczniej. Razem walczyliśmy o zaprzestanie działalności składowiska odpadów budowlanych w Solenikach oraz o uporządkowanie terenu w centralnej części Solenik, a kwestia ta do dziś budzi obawy, do dziś musimy zmagać się z „głuchymi" urzędnikami — kto w końcu poniesie odpowiedzialność za konsekwencje, do których przyczyniła się zarówno bierna administracja samorządu, jak i odpowiedzialni urzędnicy Ministerstwa Ochrony Środowiska. Codziennie muszę rozwiązywać wiele problemów, a już wielokrotnie zwracałam się do właściwych instytucji w sprawie stanu ulicy Meilės Lukšienės, w sprawie oświetlenia i bezpieczeństwa dzieci.

Za każdą taką historią kryje się mnóstwo wniosków, korespondencji, spotkań i wysiłków, by zmusić odpowiedzialne instytucje do podjęcia działań, a zwykłemu mieszkańcowi trudno jest zrozumieć, dlaczego ludzie muszą tak walczyć, skoro rozwiązywanie lokalnych problemów powinno być bezpośrednim zadaniem samorządu, a obecnie mamy do czynienia z sytuacją, w której urzędnicy samorządu lokalnego nie słyszą i nie słuchają mieszkańców, co należy koniecznie zmienić, a najważniejszym zadaniem przyszłej mer miasta Wilna będzie właśnie to — słuchanie ludzi.

„KIEDY POJAWIŁY SIĘ WĄTPLIWOŚCI CO DO PRZEJRZYSTOŚCI, ZWRÓCIŁAM SIĘ DO STT"

Poruszałam i będę poruszać kwestie dotyczące przejrzystości i sprawiedliwości przeprowadzania konkursów na finansowanie projektów organizacji pozarządowych przez samorządy w Wilnie, ponieważ nawet po moim zwróceniu się do Służby Śledztw Specjalnych (STT), w odpowiedziach wskazano i nazwano istotne z punktu widzenia walki z korupcją luki regulacyjne oraz ryzyka związane z konkursami. Było to dla mnie potwierdzeniem, że poruszane kwestie nie były bezpodstawne, że środki publiczne nie są niczyją prywatną własnością, że nie można rozdzielać finansowania dla lokalnych społeczności w oparciu o jakiekolwiek osobiste interesy i cele, przecież lokalni mieszkańcy mają prawo wiedzieć, w jaki sposób rozdzielane i wykorzystywane są środki publiczne, zwłaszcza te przeznaczone na zapewnienie ich zaangażowania i dobrobytu.

„TAK, JESTEM NIEWYGODNA. I NIE ZAMIERZAM STAĆ SIĘ WYGODNA"

Nie należę do tych ludzi, którzy po otrzymaniu formalnej, negatywnej, a często i nic konkretnego niemówiącej odpowiedzi, poddają się. Jeśli dostrzegam niesprawiedliwość — mówię, piszę, publikuję i staram się to ujawnić. Jeśli lokalny problem nie zostaje rozwiązany — pytam jeszcze raz i jeszcze raz.

9.>>

eprasa.pl 57691f0ed2

8.>>

Często ludzie postrzegają to jako negatywną cechę, ale jeśli postanowiło się rozwiązać problem, trzeba to robić z całego serca, często będąc bezpośrednią, czasem ostrą i zdecydowanie domagając się odpowiedzialności od instytucji i administracji. Dlaczego więc samorząd Wilna może bronić swojego stanowiska, korzystając z usług prawników, których wynagrodzenia są pokrywane ze środków publicznych, podczas gdy lokalny mieszkaniec, chcąc zakwestionować niekorzystną dla niego lub szkodliwą decyzję administracyjną, musi zatrudnić adwokata za własne pieniądze — i to za niemałe pieniądze?

Uważam, że taka praktyka jest niesprawiedliwa, dlatego staram się aktywnie reprezentować i bronić lokalnych mieszkańców.

„SAMORZĄD POWINIEN BYĆ PARTNEREM CZŁOWIEKA, A NIE JEGO PRZECIWNIKIEM"

Dzisiaj mam jeszcze większe doświadczenie w pracy samorządowej niż wtedy, gdy po raz pierwszy startowałam w wyborach do rady samorządowej, a także gdy po raz pierwszy byłam niezależną kandydatką w wyborach do Sejmu. W ten sposób osobiście przekonałam się, jak ludzie przyjmują różne opinie, jak oceniają potrzeby i zalecenia odpowiadające ich oczekiwaniom, a nawet jak instytucje uwzględniają lub utrudniają działania tym, którzy chcą zmienić utrwalony porządek i naprawdę reprezentować lokalną społeczność. Cieszę się z osiągniętych wyników, zwłaszcza gdy jeszcze mało kto mnie znał lub o mnie słyszał, ale dziś otrzymuję coraz większe poparcie, coraz więcej lokalnych mieszkańców dodaje mi otuchy i mi ufa, dlatego też moją dzisiejszą decyzję o kandydowaniu na mer Wilna wiążę przede wszystkim z działalnością społeczną lokalnej społeczności oraz z zespołem osób o podobnych poglądach, które mają bezpośrednie doświadczenie w rozwiązywaniu problemów mieszkańców. Widzę i mówię, że do rozsądnego zarządzania miastem Wilna potrzebny jest kompetentny zespół i wiedza prawdziwych specjalistów, a przywódca miasta musi umieć słuchać ludzi, podejmować trudne i odważne decyzje, rozdzielać odpowiedzialność oraz wymagać wyników. Ciągle obcując z ludźmi, sama zauważyłam, że niektórzy mieszkańcy stracili już wiarę i są rozczarowani, uważając, że nie warto nawet zwracać się do samorządu, a to jest dla mnie jednym z najpoważniejszych sygnałów, że sytuacja w samorządzie się pogarsza, że głosy ludzi pozostają niesłyszane, dlatego wiedząc, co to znaczy stać po drugiej stronie — często zamkniętych — drzwi samorządu, kandyduję po to, by otworzyć te zamknięte i niedostępne dla mieszkańców drzwi samorządu, tak aby były one otwarte dla każdego mieszkańca Wilna, który nie tylko mógłby wyrazić swoje problemy, ale także je rozwiązać.

Dzisiaj startuję w wyborach na mer Wilna z ramienia lokalnej społeczności — to właśnie oznacza reprezentowanie i obrona!

Mój klucz jest symbolem prawdy, przejrzystości i odpowiedzialności.

Violeta Fominienė-Salemonė
Kandydatka Partii Regionów Litwy w wyborach na mer miasta Wilno w 2027 r.

Zamawiający:
Lietuvos regionų partija
(Litewska Partia Regionów)

Reklama związana z wyborami do Rad Samorządów i wyborami na merów 7 marca 2027 r.

Ogłoszenie o przejrzystości:
https://kurierwilenski.lt/2026/10/27/2937/

Litwa chce ratować prasę. Minister powołał specjalną grupę roboczą

Na Litwie maleje liczba prenumeratorów prasy, a wydawcy zmagają się z rosnącymi kosztami. Minister komunikacji Juras Taminskas zainicjował powołanie grupy roboczej, która ma znaleźć rozwiązania poprawiające dostępność gazet i czasopism.

Grupa robocza odbyła już pierwsze posiedzenie. Jej zadaniem będzie ocena sytuacji na rynku prasy periodycznej i przygotowanie propozycji wsparcia wydawców. Działania mają również ograniczyć przepaść informacyjną i zwiększyć odporność społeczeństwa na dezinformację.

„Zleciłem dogłębną ocenę obecnej sytuacji oraz przedstawienie konkretnych propozycji, jak pomóc wydawcom i zachować prasę periodyczną w naszym kraju" — powiedział minister Juras Taminskas.

W skład grupy wejdą przedstawiciele resortów łączności, spraw wewnętrznych, kultury oraz oświaty, nauki i sportu. Uczestniczyć w niej będą również reprezentanci samorządów, Poczty Litewskiej, wydawców i przedstawiciele samorządowych bibliotek publicznych.

Pracami pokieruje wiceminister komunikacji Lukas Paškevičius.

„Będziemy aktywnie działać i szukać rozwiązań, aby prasa periodyczna pozostała żywa, docierała do domów ludzi i nie zniknęła z półek sklepowych" — powiedział wiceminister Lukas Paškevičius.

Sytuacja prasy drukowanej na Litwie staje się coraz trudniejsza. W ciągu ostatnich pięciu lat nakłady prasy abonamentowej zmniejszyły się o 44 proc.

Do głównych przyczyn należą zmieniające się nawyki odbiorców, rosnąca konkurencja ze strony portali internetowych i mediów społecznościowych oraz wysokie koszty wydawania i dystrybucji gazet.

Propozycje przygotowane przez grupę roboczą mają pomóc w utrzymaniu dostępności prasy periodycznej na Litwie. ■

Opr. J.B. na podst. BNS

eprasa.pl 57691f0ed2

Ferdynand Ruszczyc i Wilno. 90 lat od śmierci wybitnego twórcy

Justyna Giedrojć

30 października przypada 90. rocznica śmierci Ferdynanda Ruszczyca, jednego z najwybitniejszych polskich artystów początku XX w. Był malarzem, grafikiem i scenografem, który aktywnie przyczyniał się do rozwoju życia kulturalnego Wilna oraz działalności Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Wileńskiego. Był współtwórcą i profesorem warszawskiej Szkoły Sztuk Pięknych, gdzie jego uczniem był Mikalojus Konstantinas Čiurlionis, oraz profesorem Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie.

W 1999 r. na budynku przy ul. Zamkowej 22 odsłonięto dwujęzyczną tablicę upamiętniającą artystę **Fot. Marian Paluszkiewicz**

Urodził się 10 grudnia 1870 r. w rodzinnym majątku Bohdanów w powiecie oszmiańskim (obecnie Białoruś). Początkowo studiował prawo na uniwersytecie w Petersburgu, jednak porzucił je na rzecz malarstwa i wstąpił do tamtejszej Akademii Sztuk Pięknych. Pod koniec 1908 r. osiadł na stałe w Wilnie.

Tu Ruszczyc poświęcił się przede wszystkim działalności artystycznej i kulturalnej, wspierając odrodzenie polskiego życia kulturalnego oraz popularyzując historię i zabytki dawnej stolicy Wielkiego Księstwa Litewskiego. Współpracował z Teatrem Polskim Nuny Młodziejowskiej, przygotowując inscenizacje i dekoracje. W 1912 r. zainicjował utworzenie Miejskiego Archiwum Fotograficznego, a Jana Bułhaka namówił do osiedlenia się w Wilnie i kierowania tą placówką. W 1911 r. założył Koło Artystyczne Młodzieży Wileńskiej, organizował bazary sztuki i rzemiosła, projektował plakaty, ilustrował książki, wygłaszał odczyty i pisał o Wilnie. Był również prezesem Towarzystwa Miłośników Wilna i wydawcą „Tygodnika Wileńskiego". Zaprojektował także znaczki pocztowe i karty żywnościowe, które były w obiegu po wojnie polsko-bolszewickiej 1920 r. W Wilnie Ruszczyc poślubił Reginę Rouck. Mieli sześcioro dzieci: trzech synów i trzy córki.

Lata okupacji niemieckiej i bolszewickiej (1915-1919) spędził z rodziną w Bohdanowie. W kwietniu 1919 r. powrócił do Wilna z pierwszym oddziałem Wojska Polskiego. Wkrótce zaangażował się w odrodzenie Uniwersytetu Wileńskiego. W październiku 1919 r. z jego inicjatywy otwarto tam Wydział Sztuk Pięknych, którego został dziekanem. Pozyskał dla niego wybitnych artystów i pedagogów, m.in.: Bolesława Bałzukiewicza, Zbigniewa Pronaszkę, Ludomira Sleńdzińskiego, Henryka Kunę, Jana Bułhaka i Juliusza Kłosa.

Ruszczyc dbał o renowację budynków uniwersyteckich, zaprojektował łańcuch rektorski, pieczęcie, insygnia i togi. Zaproponował nazwy dziedzińców, z których część przetrwała do dziś. W 1927 r. zainicjował umieszczenie na kamienicy przy ul. Zamkowej 22 tablicy upamiętniającej Juliusza Słowackiego, który mieszkał tam w latach 1817-1828. Tablicę zwieńczyło popiersie poety autorstwa Bolesława Bałzukiewicza, wykonane według projektu Ruszczyca. Artysta uczestniczył również w otwarciu grobów królewskich w katedrze wileńskiej w 1931 r., odnowił Kaplicę Ostrobramską i przygotował symboliczne klucze do Wilna wręczone Józefowi Piłsudskiemu.

Po objęciu funkcji dziekana Ruszczyc z Zarzecza przeniósł się do kamienicy przy ul. Zamkowej 22, do mieszkania, które niegdyś należało do Augusta Bécu, ojczyma Juliusza Słowackiego. Ruszczyc mieszkał tam w latach 1923-1934. W 1999 r. na budynku odsłonięto dwujęzyczną tablicę upamiętniającą artystę. Tablica pojawiła się z inicjatywy dyrektorów dwóch muzeów: Ferdynanda Ruszczyca z Muzeum Narodowego w Warszawie oraz Romualdasa Budrysa z Litewskiego Muzeum Sztuki w Wilnie. Jej autorem był litewski rzeźbiarz Romualdas Kvintas.

— Jednym z inicjatorów z umieszczenia litewsko-polskiej tablicy na kamienicy, w której mieszkał artysta, był Instytut Polski w Wilnie. Podczas uroczystości odsłonięcia tablicy obecny był Ferdynand Ruszczyc, wnuk artysty, wówczas dyrektor Muzeum Narodowego w Warszawie — mówi Barbara Orszewska, ekspertka ds. programowych IP w Wilnie.

W 1932 r. Ruszczyc ciężko zachorował i został częściowo sparaliżowany. Zmarł w 1936 r., a jego ostatnim miejscem spoczynku stał się rodzinny Bohdanów. ■

MRF MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

eprasa.pl 57691f0ed2

Na Litwie aż 91 proc. szkół zabrania telefonów. Wśród nich także polskie

Aż 9 na 10 szkół zabrania korzystania z telefonów. W gronie tych „rygorystycznych" szkół są także polskie szkoły na Litwie. Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu (ŠMSM) podało liczby.

„OCENIMY, JAKIE TO PRZYNIESIE REZULTATY"

Zdecydowana większość litewskich szkół ogranicza korzystanie z telefonów komórkowych — 91 proc. z nich zabrania uczniom korzystania z tych urządzeń lub zezwala na to jedynie w wyjątkowych przypadkach. To wynika z analizy przeprowadzonej przez resort oświaty.

„Widzimy, że placówki kształcenia przedszkolnego i szkoły podeszły do sprawy bardzo odpowiedzialnie, opracowując zasady z uwzględnieniem potrzeb swoich społeczności. To naprawdę dobry krok w trosce o zdrowie emocjonalne uczniów i stworzenie atmosfery sprzyjającej nauce w klasach. Ocenimy, jakie to przyniesie rezultaty" — czytamy w komunikacie słowa wiceministra oświaty, nauki i sportu Jonasa Petkevičiusa.

Według danych ministerstwa 91 proc. szkół całkowicie zakazuje korzystania z telefonów komórkowych lub przewiduje wyjątki, w których można z nich korzystać w celach związanych z kształceniem. W takich przypadkach telefon musi być wyłączony, w trybie samolotowym lub w trybie cichym. Szkoły ustaliły również, że telefon musi być przechowywany w plecaku, szafce, specjalnym pudełku w klasie lub w specjalnym, indywidualnym, zamykanym etui.

NA WYCIECZCE ROLEK NIE BĘDZIE

81 proc. szkół zakazuje korzystania z telefonów komórkowych podczas wydarzeń lub wycieczek, a 6,3 proc. zezwala na to wyłącznie za zgodą nauczyciela. Pozostałe szkoły nie regulują tej kwestii w swoich regulaminach, jednak zakłada się, że one również całkowicie zakażą korzystania z telefonów. Większość szkół zabrania robienia zdjęć i nagrywania filmów za pomocą telefonów komórkowych.

Szkoły przewidują również wyjątki, w których korzystanie z telefonów jest dozwolone ze względów zdrowotnych, ze względu na specjalne potrzeby w zakresie kształcenia lub w celu pilnej komunikacji. W takich przypadkach kontakt nawiązuje się zazwyczaj za pośrednictwem pracownika szkoły. Szkoły przewidują również środki stosowane w przypadku naruszenia przez ucznia zasad korzystania z telefonów komórkowych.

Jak pisaliśmy wcześniej na łamach „Kuriera Wileńskiego", od 1 września placówki kształcenia przedszkolnego i szkoły ogólnokształcące, uwzględniając propozycje swoich rad szkolnych oraz zatwierdzone krajowe wytyczne, miały wprowadzić zasady regulujące korzystanie z telefonów komórkowych w szkołach.

Minister oświaty, nauki i sportu Raminta Popovienė zapewniła wcześniej, że resort przeprowadzi własną ocenę po ustanowieniu przez szkoły nowych zasad i w razie potrzeby przedstawi dodatkowe zalecenia.

JAK JEST W POLSKICH SZKOŁACH?

W polskich szkołach na Litwie zasady są różne. W Gimnazjum im. J.I. Kraszewskiego w Nowej Wilejce, Gimnazjum im. św. Rafała Kalinowskiego w Niemieżu oraz Gimnazjum w Awiżeniach działa model „pudełkowy": uczniowie odkładają telefony do pojemników na czas lekcji, a na przerwach mogą z nich korzystać.

Ostrzejsze zasady obowiązują w szkole w Leszczyniakach, gdzie wyciszone telefony trafiają do szafki lub plecaka na cały pobyt w szkole, także na przerwy.

Najbardziej liberalne podejście ma Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie. Telefonów się tam nie odbiera, system opiera się na zaufaniu do uczniów, choć na lekcjach korzystać z nich nie wolno. Za złamanie tej zasady telefon może zostać odebrany i przekazany rodzicom.

Badania wskazują, na przykład Griffith University z Australii (która jako jedna z pierwszych na świecie zakazała mediów społecznościowych do 15. roku życia, bez wyjątków), że uzależnienie od telefonu i mediów społecznościowych trwale upośledza zdolność skupienia uwagi i kontroli impulsów. Jak wskazują inne badania, skutki te dotyczą także dorosłych, a nawet seniorów. Uzależnienie od telefonu może zwiększać ryzyko demencji. ■

Opr. A.K. na podst. ELTA, KW, mat. pras.

Chętnie krytykujemy uzależnienie młodzieży od telefonu. A sami — czy potrafimy wyobrazić dzień bez social mediów? **Fot. Josvydas Elinskas, ELTA**

eprasa.pl 57691f0ed2

„Matka Nieustającej Pomocy” tematem Opiek Matki Bożej Ostrobramskiej 2026

Na początku lata w Wilnie odbył się Światowy Apostolski Kongres Miłosierdzia, który zaprosił nas do refleksji nad tajemnicą miłości Boga objawionej w miłosierdziu. Tajemnica ta została objawiona i wcielona przez Syna Bożego, Jezusa Chrystusa.

W tym planie zbawienia ważną rolę odgrywa Maryja. Stała się Ona Matką Miłosierdzia poprzez zrodzenie i wychowanie wcielonego Miłosierdzia Bożego. W Niej spełniła się obietnica Boga złożona w Ogrodzie Eden, zaraz po upadku pierwszych rodziców, o potomku niewiasty, który zmiażdży głowę kusiciela (por. Rdz 3,15). Jak świadczą Ewangelie, rola Maryi w przekazywaniu Bożego Miłosierdzia na tym się nie kończy. Już na początku publicznej działalności Jezusa, na weselu w Kanie, jako pierwsza dostrzega troskę nowożeńców i wskazuje im drogę do otrzymania pomocy od Syna (por. J 2,1-8). Później, na mocy testamentu umierającego Syna, stała się Ona Matką każdego z nas, gdy Jezus z krzyża, w osobie apostoła Jana, powierzył Jej troskę o cały Kościół i o każdego z jego członków (por. J 19,25-27).

Temat tegorocznych Opiek „Matka Nieustającej Pomocy” zaprasza nas do spojrzenia na Maryję oczami syna/córki i rozpoznania w Niej Matki, która nigdy nie odwraca się od swoich dzieci **Fot. Apolinary Klonowski**

SPOJRZEĆ NA MARYJĘ OCZAMI SYNA/CÓRKI

Temat tegorocznych Opiek „Matka Nieustającej Pomocy” zaprasza nas do spojrzenia na Maryję oczami syna/córki i rozpoznania w Niej Matki, która nigdy nie odwraca się od swoich dzieci, zawsze towarzyszy troskliwym spojrzeniem i jest gotowa odpowiedzieć na potrzeby i pomóc w trudnych chwilach. Prawdopodobnie nieraz doświadczyliśmy tego osobiście lub słyszeliśmy świadectwa, potwierdzające otrzymane za Jej pośrednictwem łaski, być może nawet związane z wizerunkiem Matki Bożej Ostrobramskiej. Maryja otacza miłością i troską nie tylko swoje posłuszne i wierne dzieci, ale także nie pozostawia na pastwę losu tych, którzy zbłądzili lub się zgubili. Cierpliwie oczekuje ich powrotu, aby móc ich zaprowadzić do swojego Syna, który jest pełen Miłosierdzia.

Zapraszamy do refleksji i rozważania tego w tygodniu Opiek poprzez uczestnictwo w nabożeństwach lub modlitwę osobistą. Niech doświadczone łaski pomogą Wam rozpoznać w Maryi Matkę Nieustającej Pomocy i zachęcą do zwrócenia się do Niej z ufnością.

MODLITWA RZYMSKA I

O Matko Nieustającej Pomocy, z największą ufnością przychodzę dzisiaj przed Twój święty obraz, aby błagać o Twoją pomoc. Nie liczę na moje zasługi ani na moje dobre uczynki, ale tylko na nieskończone zasługi Pana Jezusa i na Twoją niezrównaną miłość macierzyńską. Tyś patrzyła, o Matko, na rany Odkupiciela i na Krew Jego wylaną na krzyżu dla naszego zbawienia. Tenże Syn Twój umierając dał nam Ciebie za Matkę. Czyż więc nie będziesz dla nas, jak głosi Twój słodki tytuł: Nieustającą Wspomożycielką?

Ciebie więc, o Matko Nieustającej Pomocy, przez bolesną mękę i śmierć Twego Boskiego Syna, przez niewypowiedziane cierpienia Twego Serca, o Współodkupicielko, błagam najgoręcej, abyś wyprosiła mi u Syna Twego tę łaskę, której tak bardzo pragnę i tak bardzo potrzebuję (wypowiadamy intencje naszych serc).

Ty wiesz, o Matko Przebłogosławiona, jak bardzo Jezus Odkupiciel nasz pragnie udzielać nam wszelkich owoców Odkupienia. Ty wiesz, że skarby te zostały złożone w Twoje ręce, abyś je nam rozdzielała. Wyjednaj mi przeto, o Najłaskawsza Matko, u Serca Jezusowego tę łaskę, o którą pokornie proszę, a ja z radością wychwalać będę Twoje miłosierdzie przez całą wieczność.

Amen.

Inf. Ausrosvartai.lt

12.>>

eprasa.pl 57691f0ed2

13.>>

Program tegorocznych Opiek
Sobota, 14 Listopada
Inauguracja Odpustu
Godz. 16.00 — Różaniec w Kaplicy Ostrobramskiej (w jęz. litewskim i polskim);
Godz. 16.30 — Akatyst ku czci NMP w Kaplicy Ostrobramskiej (w jęz. litewskim);
Godz. 17.00 — Adoracja Najśw. Sakramentu w kościele (w jęz. litewskim i polskim);
Godz. 18.00 — Msza św. w intencji parafii i nawiedzających świątynię w kościele (w jęz. litewskim i polskim);
Godz. 19.00 — Droga Światła w Ogrodzie Ostrobramskim.

Niedziela, 15 Listopada
II Dekanat Wilna
Godz. 06.30 — Msza św. w kościele;
Godz. 08.00 — Godzinki ku czci NMP w kościele;
Godz. 09.00 — Msza św. w kościele;
Godz. 13.00 — Msza św. w intencji Litwy w Kaplicy Ostrobramskiej (biskupi Litwy);
Godz. 16.15 — Różaniec w Kaplicy Ostrobramskiej;
Godz. 17.00 — Msza św. w intencji członków kół Żywego Różańca w kościele;
Godz. 22.00 — Nocna adoracja Najśw. Sakramentu w Kaplicy Ostrobramskiej.

Poniedziałek, 16 Listopada
Dekanat Orański
Godz. 06.30 — Msza św. w kościele;
Godz. 08.00 — Godzinki ku czci NMP w kościele;
Godz. 09.00 — Msza św. w kościele;
Godz. 13.00 — Msza św. w intencji seniorów w kościele;
Godz. 15.00 — Msza św. w intencji Domowego Kościoła w kościele (w jęz. litewskim i polskim);
Godz. 16.15 — Różaniec w Kaplicy Ostrobramskiej;
Godz. 17.00 — Msza św. w Kaplicy Ostrobramskiej (w jęz. niemieckim);
Godz. 17.00 — Msza św. w intencji rolników i rzemieślników w kościele.

Wtorek, 17 Listopada
Dekanat Święciański i Ignaliński
Godz. 06.30 — Msza św. w kościele;

Godz. 08.00 — Godzinki ku czci NMP w kościele;
Godz. 09.00 — Msza św. w kościele;
Godz. 13.00 — Msza św. w intencji uchodźców i migrantów w kościele;
Godz. 16.15 — Różaniec w Kaplicy Ostrobramskiej;
Godz. 17.00 — Msza św. w Kaplicy Ostrobramskiej (w jęz. hiszpańskim);
Godz. 17.00 — Msza św. w intencji pracowników mediów w kościele.

Środa, 18 Listopada
Dekanat Solecznicki
Godz. 06.30 — Msza św. w kościele;
Godz. 08.00 — Godzinki ku czci NMP w kościele;
Godz. 09.00 — Msza św. w kościele;
Godz. 13.00 — Msza św. w intencji kapłanów, osób konsekrowanych w kościele;
Godz. 15.00 — Msza św. w intencji wspólnoty neokatechumenalnej w kościele (w jęz. litewskim i polskim);
Godz. 16.15 — Różaniec w Kaplicy Ostrobramskiej;
Godz. 17.00 — Msza św. w Kaplicy Ostrobramskiej (w jęz. angielskim);
Godz. 17.00 — Msza św. w intencji licznych powołań w kościele.

Czwartek, 19 Listopada
Dekanat Trocki
Godz. 06.30 — Msza św. w kościele;
Godz. 08.00 — Godzinki ku czci NMP w kościele;
Godz. 09.00 — Msza św. w kościele;
Godz. 13.00 — Msza św. w intencji uczniów i nauczycieli w kościele;
Godz. 16.15 — Różaniec w Kaplicy Ostrobramskiej;
Godz. 17.00 — Msza św. w Kaplicy Ostrobramskiej (w jęz. włoskim);
Godz. 17.00 — Msza św. w intencji polityków i urzędników państwowych w kościele (bp A. Poniškaitis).

Piątek, 20 Listopada
Dekanat Kalwarii Wileńskiej
Godz. 06.30 — Msza św. w kościele;
Godz. 08.00 — Godzinki ku czci NMP w kościele;
Godz. 09.00 — Msza św. w kościele;
Godz. 13.00 — Msza św. w intencji pracowników służby zdrowia w kościele;
Godz. 15.00 — Msza św. w intencji chorych w kościele (w jęz. litewskim i polskim);
Godz. 16.15 — Różaniec w Kaplicy Ostrobramskiej;
Godz. 17.00 — Msza św. w Kaplicy Ostrobramskiej (w jęz. ukraińskim);
Godz. 17.00 — Msza św. w intencji hospicjum w kościele.

Sobota, 21 Listopada
Dekanat Nowej Wilejki
Godz. 06.30 — Msza św. w kościele;
Godz. 08.00 — Godzinki ku czci NMP w kościele;
Godz. 09.00 — Msza św. w kościele;
Godz. 13.00 — Msza św. w intencji rodzin w kościele;
Godz. 15.00 — Msza św. w kościele (w jęz. białoruskim);
Godz. 16.15 — Różaniec w Kaplicy Ostrobramskiej;
Godz. 17.00 — Msza św. w Kaplicy Ostrobramskiej (w jęz. rosyjskim);
Godz. 17.00 — Msza św. w intencji młodzieży i harcerzy w kościele (bp A. Poniškaitis);
Godz. 22.00 — Nocna adoracja Najśw. Sakramentu w kaplicy Ostrobramskiej.

Niedziela, 22 Listopada
I Dekanat Wilna
Godz. 06.30 — Msza św. w kościele;
Godz. 08.00 — Godzinki ku czci NMP w kościele;
Godz. 09.00 — Msza św. w kościele;
Godz. 13.00 — Msza św. w intencji pokoju na świecie w Kaplicy Ostrobramskiej (bp A. Poniškaitis);
Godz. 16.15 — Różaniec w Kaplicy Ostrobramskiej;
Godz. 17.00 — Msza św. w intencji uczestników Odpustu w kościele. ■

eprasa.pl 57691f0ed2

Zdolni, ambitni i z pasją do historii. Za nami wileńska Historiada 2026

Justyna Giedrojć

26 października w Domu Kultury Polskiej w Wilnie odbyła się VIII edycja konkursu historycznego Historiada skierowanego do młodzieży polskiej mieszkającej poza granicami kraju. Pierwsze miejsce zdobył Patryk Jan Sawko z Gimnazjum im. Władysława Syrokomli w Wilnie.

Historiada to nie tylko sprawdzian wiedzy historycznej, ale także okazja do integracji młodzieży, pielęgnowania polskiej tożsamości i więzi z historią

Tegoroczne wydarzenie poświęcone było historii Polski w XX w., ze szczególnym uwzględnieniem obu wojen światowych oraz ważnych rocznic przypadających w tym roku. Uczestnicy zmierzyli się z zagadnieniami dotyczącymi m.in. 100-lecia nadania Gdyni praw miejskich, 50. rocznicy powstania Komitetu Obrony Robotników oraz 45. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego w Polsce. W konkursie wzięła udział młodzież z polskich szkół na Litwie, Łotwie i w Czechach.

POLSKA HISTORIA I TOŻSAMOŚĆ

Historiada stała się nie tylko okazją do sprawdzenia wiedzy historycznej, lecz także przestrzenią spotkania młodzieży z polskich szkół, pielęgnowania polskiej tożsamości i pogłębiania więzi z historią.

— Poziom wiedzy uczestników jest niezwykle wysoki. Formuła teleturnieju się sprawdza, a zainteresowanie nim stale rośnie. W tym roku odnotowaliśmy rekordową frekwencję — zgłosiło się i zakwalifikowało dziesięć szkół. Projekt zachęca młodych ludzi do pogłębiania wiedzy o historii Polski, którą nie zawsze mają okazję poznać w szkole w tak szczegółowym zakresie — mówi dla „Kuriera Wileńskiego" Mikołaj Falkowski, prezes Zarządu Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie" im. Jana Olszewskiego.

Rozmówca zaznaczył, że konkurs rozbudza zainteresowanie polską kulturą i historią, a język polski jest ważnym elementem tego przedsięwzięcia.

— Młodzież jest bardzo dobrze przygotowana. Projekt zachęca do poznawania historii Polski i jest okazją do sięgania po rocznicowe wydarzenia, które konstruują naszą wiedzę o współczesnej mapie Polski — podkreśla Mikołaj Falkowski.

Uczestnicy historycznej batalii musieli wcześniej zapoznać się z materiałami edukacyjnymi przygotowanymi przez Instytut Pamięci Narodowej, które stanowiły podstawę przygotowań do konkursu.

— To bardzo solidne i wartościowe materiały, które w przystępny sposób przekazują wiedzę. Myślę, że dla uczniów udział w konkursie to przede wszystkim atrakcyjna forma rywalizacji, ale również okazja do sprawdzenia własnej wiedzy. Nowością w tegorocznej edycji jest udział reprezentantów z Czech — zauważa Adam Pszczółkowski, przedstawiciel komisji konkursowej z ramienia Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, współautor pytań konkursowych.

DEBIUTANCI I DOŚWIADCZENI UCZESTNICY

W tegorocznej edycji Historiady wystartowało 10 drużyn: sześć z Litwy, trzy z Łotwy i jedna z Czech.

15.>>

Tegoroczny turniej poświęcony był historii Polski XX w.

eprasa.pl 57691f0ed2

14.>>

Uczniowie Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie po raz pierwszy w historii konkursu reprezentowali Czechy.

— Cała nasza drużyna starannie przygotowywała się do konkursu. Dużo czytaliśmy i oglądaliśmy filmy. To nasz pierwszy udział, więc wiadomo, że zawsze może być lepiej, ale stwierdziliśmy, że tym razem nie było jednak tak źle. Mieliśmy też wspaniałą okazję, by trochę pospacerować po Wilnie. Z kolegami odwiedziliśmy Ostrą Bramę i wędrowaliśmy śladami Adama Mickiewicza. Jesteśmy zauroczeni Wilnem i mamy nadzieję, że jeszcze tu przyjedziemy — dzieli się swoimi wrażeniami Adrian Płatek, uczeń polskiego gimnazjum w Czechach.

Po raz pierwszy w Historiadzie wziął udział także Patryk Chmiel, uczeń Gimnazjum im. ks. Józefa Obrembskiego w Mejszagole.

— Jestem miłośnikiem historii, dlatego bardzo się cieszę, że mogłem wziąć udział w tym konkursie. Jestem tu po raz pierwszy, więc było to dla mnie nowe i ciekawe doświadczenie. Do konkursu przygotowywałem się przez kilka tygodni, zarówno samodzielnie, jak i pod kierunkiem mojego nauczyciela historii, pana Wiktora Łozowskiego. Udział w Historiadzie był dla mnie dobrą okazją do sprawdzenia swojej wiedzy, a także zdobycia nowych doświadczeń. Bardzo mi się tutaj spodobało, mam nadzieję, że jeszcze nieraz będę miał okazję wziąć udział w tym konkursie — ocenia Patryk.

Udany debiut w Historiadzie zaliczył Daniel Boguszko z wileńskiego Liceum im. Adama Mickiewicza, który zajął czwarte miejsce w finale i zdobył prestiżowe wyróżnienie.

— Niektóre pytania były łatwiejsze, inne wymagały znacznie większej wiedzy, można nawet powiedzieć, że w pewnym stopniu była to loteria. Starałem się jak najlepiej przygotować do konkursu. Nauczycielka udostępniała nam materiały, które następnie samodzielnie opracowywałem w domu. Szykowałem się przez prawie trzy tygodnie — oglądałem filmiki poświęcone historii, dużo czytałem. Zależało mi na tym, by jak najlepiej przygotować — mówi Daniel.

Z kolei uczniowie Szkoły Polskiej w Rydze im. Ity Kozakiewicz po raz czwarty wzięli udział w turnieju w Wilnie.

W historycznym turnieju wystartowało 10 drużyn: sześć z Litwy, trzy z Łotwy i jedna z Czech

— Interesuję się historią, dlatego udział w Historiadzie sprawia mi dużą przyjemność. Konkurs jest bardzo ciekawy — niektóre pytania okazują się dość łatwe, inne natomiast wymagają znacznie większej wiedzy i chwili zastanowienia. To już mój czwarty udział w Historiadzie, ale tym razem ma on dla mnie szczególne znaczenie. Kończę już szkołę, dlatego tegoroczny udział jest dla mnie wyjątkowym doświadczeniem — dopowiada Andrzej Bejnarowicz, uczeń polskiej szkoły w Rydze, zdobywca trzeciego miejsca.

Podczas konkursu wszystkim uczniom kibicowali ich nauczyciele.

— Tegoroczna Historiada była debiutem dla uczniów klasy 11. Gimnazjum w Mickunach. Walczyli bardzo zawzięcie. Szczególnie cieszy mnie to, że część uczestników awansowała do drugiej rundy. Później odpadli z rywalizacji, ale ogólnie był to bardzo udany debiut — cieszy się Wacława Szuksztul, nauczycielka historii w gimnazjum.

LAUREACI HISTORIADY 2026

Pierwsze miejsce zdobył Patryk Jan Sawko z Gimnazjum im. Władysława Syrokomli w Wilnie. Drugie miejsce zajął Tomasz Zdanowicz także z Gimnazjum i. Władysława Syrokomli w Wilnie, trzecie — Andrzej Bejnarowicz ze Szkoły Polskiej w Rydze im. Ity Kozakiewicz. ■

Fot. Marian Paluszkiewicz

Projekt zachęca młodych ludzi do pogłębiania wiedzy o historii Polski, którą nie zawsze mają okazję poznać w szkole w tak szczegółowym zakresie — mówi Mikołaj Falkowski, prezes zarządu FPPnW

eprasa.pl 57691f0ed2

Młodzi Polacy debatowali w Sejmie Litwy. Szkoła argumentacji i kuźnia przyszłych liderów

Antoni Radczenko

Finał projektu „Polonijna Debata Młodych na Litwie" odbył się we wtorek, 27 października w Sejmie Litwy. To projekt, który został zainicjowany przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego. „Chodzi o to, aby przekazać młodzieży zachętę i instrumenty" — wyjaśnia w rozmowie z „KW" Mikołaj Falkowski.

Debata oksfordzka, w której wzięli udział uczniowie szkół polskich z Litwy i Łotwy, odbyła się w sali konferencyjnej Sejmu RL

Debata oksfordzka, w której wzięli udział uczniowie szkół polskich z Litwy i Łotwy, odbyła się w sali konferencyjnej Sejmu Litwy. Dwie drużyny zmierzyły się z tezą: „Internet jest skuteczniejszym narzędziem aktywizacji młodzieży polonijnej i budowania jej więzi z polskością niż tradycyjne instytucje polonijne".

PRZYSZLI LIDERZY I DYSKUSJE O SPRAWACH AKTUALNYCH

Organizatorem debaty była Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie" im. Jana Olszewskiego.

— Zapraszamy drużyny z sąsiadujących krajów i szukamy prestiżowego miejsca. Rok temu, w grudniu, debata była w Rydze w Domu Bractwa Czarnogłowych, czyli w pięknym, zabytkowym obiekcie, w którym w 1921 r. zawarto traktat ryski kończący wojnę polsko-bolszewicką. Tam doszło do spotkania drużyn szkół polskich na Łotwie i delegacji z Wilna. Wtedy wygrała drużyna łotewska. Było oczywiste, że w kolejnym roku chcieliśmy powtórzyć tę formułę. Właśnie dzisiaj doszło do rewanżu w parlamencie litewskim — wyjaśnia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim" Mikołaj Falkowski, prezes zarządu Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie" z siedzibą w Warszawie.

Współorganizatorem wydarzenia po stronie Sejmu był poseł z ramienia socjaldemokratów Ruslanas Baranovas, który nie mógł w niej uczestniczyć ze względu na zagraniczną wizytę. Litewski parlament reprezentował jego kolega z ławy sejmowej Kęstutis Vilkauskas. „Bardzo się cieszę, że spotykamy się tutaj, w Sejmie. W miejscu, gdzie są podejmowane bardzo ważne decyzje dla państwa litewskiego. Jesteście tutaj, aby dyskutować. Będziemy dyskutować nie o jakichś abstrakcyjnych rzeczach, tylko o tym, co jest aktualne dla was. Uczestnictwo młodzieży jest bardzo ważne, ponieważ to wy wkrótce będziecie liderami w poszczególnych zawodach" — powitał zebranych poseł.

PROJEKT AMBITNY I POTRZEBNY

Projekt „Polonijna Debata Młodych na Litwie" ma nie tylko charakter konkursowy. Jego celem jest również rozwijanie u młodych ludzi umiejętności publicznego wypowiadania się w języku polskim, argumentacji i kontrargumentacji, krytycznego myślenia, pracy zespołowej oraz kultury dyskusji.

— Dzisiaj spotykamy się na młodzieżowej debacie oksfordzkiej. To jest projekt, który został zainicjowany przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego. W ramach tego projektu spotykają się grupy młodych Polaków.

17.>>

Wszyscy uczestnicy debaty otrzymali nagrody

eprasa.pl 57691f0ed2

16.>>

Teraz mamy debatę realizowaną w Wilnie, ale te debaty odbywają się w różnych krajach. W mojej ocenie jest to projekt bardzo potrzebny, ambitny i superciekawy. Jest uzupełnieniem aktywności młodych ludzi, którzy uczęszczają do polskich szkół i wywodzą się z polskich rodzin — komentuje dla „Kuriera Wileńskiego" Dagmara Bobyk, dyrektor Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, która również zasiadała w jury konkursu.

PROPOZYCJA I OPOZYCJA

Debata oksfordzka to format debaty szkolnej i akademickiej, w której naprzeciw siebie stają dwie strony — propozycji (Litwa) i opozycji (Łotwa). Zadaniem pierwszej z nich jest udowodnienie prawdziwości określonej tezy, zaś drugiej — jej obalenie. Werdyktem jurorskim zwycięzcą wileńskiej debaty została drużyna propozycji z Litwy.

— Chodzi o to, aby przekazać młodzieży zachętę i instrumenty, które przydadzą się w życiu dorosłym w pracy zawodowej lub akademickiej, na studiach lub w karierze biznesowej. Są to instrumenty z zakresu erystyki, sztuki argumentowania i prowadzenia dyskusji, używania języka polskiego. Jeżeli zrozumieją i posiądą te instrumenty pod okiem naszych coachów, to później, nieważne — po polsku, łotewsku czy angielsku — będą mogli te tricki zastosować. To bardzo przyda się w dorosłym życiu. To jest też zachęta, żeby również sięgnąć po język polski — wyjaśnia celowość działań Mikołaj Falkowski.

SPOTKANIE W LUBLINIE

Falkowski podkreślił, że Sejm Litwy bez problemu udostępnił uczestnikom debaty swoje pomieszczenie.

— Chodzi nam o promocję języka polskiego. Wszystko się odbywa pod auspicjami Instytutu Rozwoju Języka Polskiego. Wcześniej podobną debatę zorganizowaliśmy w Lublinie, w europejskiej stolicy kultury i mieście, gdzie zawarto unię polsko-litewską. Tam doszło do symbolicznego spotkania drużyny z Ukrainy i Białorusi. Niestety, z powodów geopolitycznych w tym przypadku nie ma możliwości, że spotkamy się raz na Białorusi, raz w Ukrainie. Młodzież pięknie ze sobą dyskutowała. Naprawdę nieznacznie, o włos, wygrała drużyna ze szkół Związku Polaków na Białorusi — relacjonuje prezes FPPnW.

***

Projekt „Polonijna Debata Młodych na Litwie" jest finansowany przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana Marii Kolbego w ramach naboru „Inicjatywy uzupełniające działania IRJP". ■

Fot. Marian Paluszkiewicz

Drużyny zmierzyły się z tezą: „Internet jest skuteczniejszym narzędziem aktywizacji młodzieży polonijnej i budowania jej więzi z polskością niż tradycyjne instytucje polonijne"

RC przywróciło wszystkie usługi

Centrum Rejestrów (lit. Registrų centras, RC) na Litwie przywróciło działanie wszystkich usług po ubiegłotygodniowym wyłączeniu systemów z powodu globalnego zagrożenia cybernetycznego. Instytucja zapewnia, że systemy zostały sprawdzone i spełniają wymogi bezpieczeństwa. Jak poinformował we wtorek rzecznik Centrum Rejestrów Mindaugas Samkus, pozostałe systemy i usługi uruchomiono w poniedziałek wieczorem, zgodnie z planem oraz obowiązującymi wymogami bezpieczeństwa.

„Klienci objęci umową mają już dostęp do danych z rejestrów, a klienci mają również dostęp do publicznej wyszukiwarki Rejestru Osób Prawnych, Rejestru Nieruchomości, Rejestru Adresów oraz innych usług publicznych" — stwierdził Mindaugas Samkus. Rzecznik przeprosił również użytkowników za utrudnienia związane z czasowym ograniczeniem dostępu do systemów.

„Przepraszamy naszych klientów za niedogodności, jakie mogli odczuwać w okresie wdrażania wymogów bezpieczeństwa" — dodał.

Już w piątek przywrócono najważniejsze i najczęściej wykorzystywane usługi dla mieszkańców oraz przedsiębiorstw. Pozostałe systemy uruchamiano etapami, koncentrując się na bezpieczeństwie danych i stabilności działania.

Dyrektor generalny RC Vytautas Bitinas wyjaśnił, że przywrócenie tak rozbudowanej infrastruktury wymaga czasu. Proces obejmował nie tylko ponowne uruchomienie systemów, lecz także wzmocnienie zabezpieczeń i sprawdzenie ich niezawodności. Z kolei dyrektor ds. zarządzania usługami Birutė Purvaneckaitė poinformowała o pojedynczych próbach cyberataków, które skłoniły instytucję do zwiększenia czujności.

Przypomnijmy, że część usług wyłączono w ubiegłą środę około godziny 18:00 po ostrzeżeniach Narodowego Centrum Bezpieczeństwa Cybernetycznego dotyczących globalnej luki w zabezpieczeniach kodu PHP.

Opr. J.B. na podst. BNS

eprasa.pl 57691f0ed2

Gospodarka Litwy na zaskakującym plusie. Ale rośnie przepaść między branżami

Litewska gospodarka nabiera tempa. Niektóre branże zyskały nawet 7 proc. w porównaniu z zeszłym rokiem. Ale właśnie niektóre — przepaść między branżami pogłębia się. Przykładowo złe wieści dotyczą farmacji. Przyglądamy się liczbom.

Ogólnie gospodarka litewska rośnie, choć powiększa się rozwarstwienie między branżami **Fot. Martynas Ambrazas, ELTA**

LITEWSKI PRZEMYSŁ WZRÓSŁ O 5,1 PROC.

Wartość produkcji przemysłowej na Litwie w okresie styczeń–wrzesień wyniosła 29,6 mld euro, co oznacza wzrost o 5,1 proc. w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku.

Według danych opublikowanych we wtorek 27 października przez Państwową Agencję Danych we wrześniu wartość produkcji przemysłowej osiągnęła 3,6 mld euro. Była o 1,8 proc. wyższa niż w sierpniu i o 7 proc. wyższa niż we wrześniu ubiegłego roku.

Największy miesięczny wzrost odnotowano w produkcji pozostałych środków transportu i sprzętu — o 17,3 proc. W sektorze naprawy i montażu maszyn i urządzeń produkcja wzrosła o 11,4 proc., natomiast w branży chemicznej — o 11,3 proc.

Nie wszystkie branże przemysłowe osiągnęły jednak dodatnie wyniki. Największy spadek dotyczył produkcji podstawowych wyrobów przemysłu farmaceutycznego i preparatów farmaceutycznych — o 45,4 proc. Produkcja wyrobów komputerowych, elektronicznych i optycznych zmniejszyła się o 7,8 proc., natomiast drewna i wyrobów z drewna, z wyjątkiem mebli — o 6,8 proc.

WZROST SPRZEDAŻY DETALICZNEJ

W ciągu dziewięciu miesięcy tego roku obroty przedsiębiorstw handlu detalicznego na Litwie wyniosły 17,1 mld euro bez VAT. Oznacza to wzrost o 6,3 proc. w porównaniu z tym samym okresem ubiegłego roku.

We wrześniu obroty osiągnęły 1,98 mld euro, zwiększając się o 0,5 proc. w stosunku do sierpnia i o 5,6 proc. w ujęciu rocznym.

W porównaniu z sierpniem sprzedaż artykułów spożywczych, napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych wzrosła o 0,3 proc., artykułów niespożywczych — o 0,7 proc., a paliw — o 0,1 proc.

W skali roku największy wzrost dotyczył artykułów niespożywczych — o 11,9 proc. Sprzedaż żywności, alkoholu i wyrobów tytoniowych wzrosła o 1,4 proc., natomiast sprzedaż paliw spadła o 1,7 proc.

NAJWIĘKSZY WZROST W HANDLU INTERNETOWYM

W ciągu dziewięciu miesięcy największą dynamikę wzrostu wykazały sklepy niespecjalistyczne, których obroty zwiększyły się o 23,6 proc. Znaczący wzrost odnotowała również sprzedaż wysyłkowa i internetowa — o 16,5 proc. Z kolei obroty sklepów specjalistycznych zmniejszyły się o 3,1 proc.

We wrześniu, w porównaniu z sierpniem, najbardziej zwiększyła się sprzedaż tekstyliów, odzieży i obuwia — o 1,6 proc. Sprzedaż produktów farmaceutycznych, medycznych i kosmetycznych wzrosła o 1 proc., a sprzętu informatycznego i telekomunikacyjnego, artykułów rekreacyjnych, zegarków oraz biżuterii — o 0,9 proc. Spadek we wrześniu odnotowano natomiast w sklepach niespecjalistycznych, gdzie miesięczne obroty zmniejszyły się o 1,1 proc.

WZROST OBROTÓW GASTRONOMII

Pozytywne wyniki odnotowała także branża gastronomiczna. W okresie styczeń–wrzesień obroty przedsiębiorstw świadczących usługi gastronomiczne i związane handlem napojami alkoholowymi wyniosły 1,4 mld euro bez VAT, czyli o 5,2 proc. więcej niż rok wcześniej.

We wrześniu obroty sektora osiągnęły 169,5 mln euro. Oznacza to wzrost o 2,4 proc. w porównaniu z sierpniem oraz o 9,6 proc. w stosunku do września ubiegłego roku.

Przedstawione przez Państwową Agencję Danych wskaźniki dynamiki uwzględniają wyeliminowanie wpływu liczby dni roboczych i zostały obliczone w cenach porównawczych. ■

Opr. J.B. na podst. BNS

eprasa.pl 57691f0ed2

Wydatki na obronność a emerytury. Prezydent apeluje o zachowanie balansu

Prezydent Litwy Gitanas Nausėda uważa, że planowane na przyszły rok wydatki na obronność są za małe. Jednocześnie podkreśla, że państwo nie może koncentrować się wyłącznie na obronności, zaniedbując potrzeby społeczne obywateli.

OBRONA KRAJU I POTRZEBY SPOŁECZNE

We wtorkowej rozmowie z Žinių radijas prezydent zaznaczył, że zwiększanie nakładów na obronność nie może odbywać się kosztem wszystkich pozostałych potrzeb państwa.

„Budżet obronny — tak, 5 proc. to za mało, z punktu widzenia Kontroli Państwowej. Z drugiej jednak strony, nie można skupiać się wyłącznie na kwestiach obronnych — są też wydatki socjalne, podwyżki emerytur oraz podwyżki wynagrodzeń urzędników państwowych i pracowników" — powiedział Gitanas Nausėda.

Zdaniem prezydenta solidarność państwa z obywatelami jest również istotnym elementem bezpieczeństwa narodowego. W sytuacji zagrożenia państwo musi bowiem liczyć na wsparcie społeczeństwa.

„Jeśli jako państwo nie okazujemy ludziom empatii i solidarności, to jak możemy oczekiwać solidarności ze strony obywateli w przypadku, gdyby państwo znalazło się w niebezpieczeństwie?" — stwierdził prezydent.

CO NAJMNIEJ 5,44 PROC. PKB NA OBRONNOŚĆ

Rząd zamierza przeznaczyć w przyszłym roku na obronę narodową 5 proc. PKB, czyli 4,8 mld euro. Tymczasem Kontrola Państwowa ocenia, że realizacja wyznaczonych celów wymaga co najmniej 5,44 proc. PKB.

Minister ochrony kraju Robertas Kaunas zapewnia, że planowany budżet pozwoli kontynuować przygotowania do utworzenia dywizji wojskowej do 2030 r. Może jednak wymusić zmiany w zakupach uzbrojenia. Prezydent utworzenie dywizji uznał za priorytet.

Nausėda wyjaśnił, że zmiany w zakupach rozważano w Państwowej Radzie Obrony jeszcze przed przygotowaniem budżetu. Powodem były również opóźnienia dostaw sprzętu wojskowego wynikające z ograniczonej podaży na rynku zbrojeniowym.

PREZYDENT KRYTYKUJE TEMPO WYDAWANIA ŚRODKÓW

Gitanas Nausėda wyraził także niezadowolenie z powolnego wykorzystywania środków na obronność. Na początku czwartego kwartału wydano zaledwie 45 proc. tegorocznego budżetu.

„Ministerstwo Ochrony Kraju sygnalizuje, że jeśli wszystko potoczy się zgodnie z planem, to w zasadzie powinno dojść do wyrównania tych 100 proc. Ale nie jest to normalna sytuacja, przyznaję, że tak nie powinno być" — powiedział prezydent.

Zdaniem głowy państwa konieczne jest usprawnienie przetargów i bardziej równomierne rozłożenie wydatków w ciągu roku. Wiceminister ochrony kraju Karolis Aleksa zapewnia jednak, że realizacja zakupów przebiega szybciej niż w zeszłym roku.

DEFICYT BUDŻETOWY I PRESJA NA PODWYŻKI

Projekt przyszłorocznego budżetu przewiduje deficyt sektora publicznego na poziomie 3,8 proc. PKB. To więcej niż wynoszący 3 proc. próg referencyjny określony w kryteriach z Maastricht. Prezydent nie uważa jednak, że planowane wydatki stawiają państwo w sytuacji bez wyjścia.

„Nie mogę powiedzieć, że zapędziliśmy się w ślepy zaułek, ponieważ wszystkie planowane wydatki są rzeczywiście uzasadnione, co przyznaje nawet Kontrola Państwowa" — powiedział.

Nausėda przyznał również, że rozumie niezadowolenie pracowników sektora publicznego z planowanych podwyżek. Zaznaczył jednak, że szybszy wzrost wynagrodzeń dodatkowo zwiększyłby deficyt. Największe zastrzeżenia wobec propozycji rządu zgłaszają związki zawodowe urzędników statutowych. ■

Opr. J.B. na podst. BNS

„Nie można skupiać się wyłącznie na kwestiach obronnych — są też wydatki socjalne" — powiedział prezydent Litwy Gitanas Nausėda **Fot. Dainius Labutis, ELTA**

eprasa.pl 57691f0ed2

35 lat Straży Granicznej. Historia, tradycja i morska służba na straży bezpieczeństwa Polski

Konferencja w Szczecinie przypomniała okoliczności powołania Straży Granicznej, przemiany polskich formacji granicznych po 1989 r. oraz trzy i pół dekady rozwoju Morskiego Oddziału Straży Granicznej.

35 lat służby, zmian organizacyjnych i budowania nowoczesnej formacji odpowiedzialnej za ochronę granic państwowych stało się okazją do spotkania historyków, funkcjonariuszy, pracowników instytucji naukowych oraz młodzieży.

22 października 2026 r. w Archiwum Straży Granicznej w Szczecinie odbyła się konferencja poświęcona 35-leciu powołania Straży Granicznej. Szczególne miejsce w jej programie zajęły dzieje Morskiego Oddziału Straży Granicznej, którego działalność od początku wiąże się z ochroną polskiej granicy morskiej. Organizatorem spotkania był Morski Oddział Straży Granicznej, a w przygotowaniu konferencji uczestniczyły również Archiwum Straży Granicznej, szczeciński oddział

Instytutu Pamięci Narodowej oraz Instytut Historyczny Uniwersytetu Szczecińskiego. Współpraca tych instytucji pozwoliła spojrzeć na historię formacji zarówno z perspektywy badań naukowych, jak i doświadczeń ludzi, którzy na co dzień pełnią służbę na granicy.

Organizatorem spotkania był Morski Oddział Straży Granicznej, a w przygotowaniu konferencji uczestniczyły również: Archiwum Straży Granicznej, szczeciński oddział Instytutu Pamięci Narodowej oraz Instytut Historyczny Uniwersytetu Szczecińskiego

OD WOJSK OCHRONY POGRANICZA DO STRAŻY GRANICZNEJ

Rocznica stała się pretekstem do przypomnienia przemian politycznych i ustrojowych, które pod koniec lat 80. XX w. stworzyły warunki do reorganizacji ochrony polskich granic. Po wyborach parlamentarnych w czerwcu 1989 r. rozpoczęto prace nad zastąpieniem Wojsk Ochrony Pogranicza nową formacją. Zmiana oznaczała odejście od modelu o charakterze wojskowym na rzecz służby, której istotnym zadaniem miało być również zwalczanie przestępczości granicznej.

12 października 1990 r. Sejm RP uchwalił ustawę o Straży Granicznej. Istotną rolę w pracach nad projektem odegrał poseł Bohdan Kopczyński, który kierował zespołem zajmującym się przygotowaniem nowych rozwiązań prawnych. 30 listopada 1990 r. na stanowisko pierwszego komendanta głównego Straży Granicznej powołano Marka Lisieckiego. Kolejnym etapem było tworzenie struktur terenowych. 14 lutego 1991 r. powołano oddziały Straży Granicznej i mianowano ich komendantów. Zarządzenie komendanta głównego z 7 maja 1991 r. przewidywało zakończenie działalności terenowych jednostek Wojsk Ochrony Pogranicza i przejęcie ich zadań przez nową formację. Zarządzenie weszło w życie 16 maja 1991 r. Data ta jest obchodzona jako Święto Straży Granicznej.

Był to początek nowego etapu w historii ochrony granic Rzeczypospolitej. Powstająca formacja musiała nie tylko przejąć zadania swoich poprzedników, ale także wypracować własną strukturę, sposób działania i tożsamość odpowiadających zmieniającym się warunkom państwa.

TRADYCJA ZOBOWIĄZUJE

Konferencję otworzyły wystąpienia gospodarzy i przedstawicieli organizatora. Uczestników powitał Krzysztof Szczepkowski, starszy chorąży Straży Granicznej, kierownik Sekcji Promocji Historii Wydziału Organizacji i Promocji Morskiego Oddziału Straży Granicznej. Podkreślano znaczenie upowszechniania wiedzy o historii formacji, a także potrzebę łączenia badań historycznych z edukacją i promocją służby.

Pierwszy wykład, zatytułowany „Tradycje Formacji Granicznych II Rzeczypospolitej w procesie kształtowania tożsamości współczesnej Straży Granicznej”, wygłosił ppłk SG dr Artur Ochał z Archiwum Straży Granicznej w Szczecinie. Wystąpienie przypominało, że dzieje współczesnej formacji nie zaczynają się wyłącznie w 1991 r. Ich ważnym kontekstem są wcześniejsze polskie tradycje ochrony granic, w tym dorobek instytucji działających w okresie II Rzeczypospolitej.

21.>>

eprasa.pl 57691f0ed2

20.>>

Odwołanie do przeszłości ma szczególne znaczenie dla służby, której zadania wymagają odpowiedzialności, dyscypliny i świadomości państwowej. Pamięć o poprzednich pokoleniach funkcjonariuszy pozwala lepiej rozumieć, skąd wywodzą się współczesne rozwiązania oraz jakie doświadczenia kształtowały polski system ochrony granic.

MAREK LISIECKI I NARODZINY NOWEJ FORMACJI

Kolejny referat, „Płk Marek Lisiecki i jego rola w powołaniu Straży Granicznej", przygotował prof. dr hab. Henryk Walczak z Instytutu Historycznego Uniwersytetu Szczecińskiego. W centrum zainteresowania znalazła się osoba pierwszego komendanta głównego i jego miejsce w początkowym okresie funkcjonowania nowej formacji.

Pierwsze lata Straży Granicznej były czasem budowania struktur, przejmowania obowiązków i kształtowania nowych standardów służby. Zmiana nazwy i organizacji nie wyczerpywały skali stojących przed nią wyzwań. Konieczne było stworzenie formacji zdolnej reagować na nowe rodzaje zagrożeń, a jednocześnie kontynuować zadania związane z ochroną suwerenności państwa. Historia początków Straży Granicznej pokazuje, że za każdą reformą instytucjonalną stoją konkretni ludzie, decyzje i doświadczenia.

Przywołanie postaci Marka Lisieckiego pozwalało spojrzeć na narodziny formacji nie tylko przez pryzmat przepisów i dat, ale także osób odpowiedzialnych za wdrażanie nowych rozwiązań.

PRZEMIANY PO 1989 ROKU

Dr hab. Przemysław Benken, związany z Instytutem Pamięci Narodowej w Szczecinie, przedstawił temat ujęty w tytuł: „Zanim powstała Straż Graniczna. Przemiany w Wojskach Ochrony Pogranicza w okresie rozkładu komunistycznej dyktatury w Polsce i rządu Tadeusza Mazowieckiego".

Wystąpienie poświęcone było okresowi przełomu, w którym zmiany polityczne w kraju prowadziły do przebudowy instytucji państwowych. Dzieje Wojsk Ochrony Pogranicza w ostatnich latach ich funkcjonowania stanowią ważny element zrozumienia procesu tworzenia Straży Granicznej. Pozwalają prześledzić, w jaki sposób zmieniało się podejście do zadań granicznych w czasie odchodzenia od systemu komunistycznego. Z perspektywy historycznej szczególnie istotne jest uchwycenie ciągłości i zerwań: przejmowania części obowiązków oraz struktur, a zarazem kształtowania nowego modelu działania. Przemiany te wpisywały się w szerszy proces dostosowywania państwa do nowych realiów politycznych i społecznych.

TRZY I PÓŁ DEKADY NA STRAŻY BAŁTYKU

Szczególną uwagę poświęcono Morskiemu Oddziałowi Straży Granicznej, którego rozwój stanowi ważną część historii całej formacji. Referat starszego chorążego sztabowego SG Szymona Kaczkowskiego, starszego specjalisty Sekcji Promocji i Historii Wydziału Organizacji i Promocji MOSG, nosił tytuł: „Powstanie Morskiego Oddziału Straży Granicznej oraz zmiany organizacyjne na przełomie 35 lat".

Morski Oddział Straży Granicznej zajmuje szczególne miejsce w systemie ochrony granic Polski. Jego działalność wiąże się z morskim wymiarem bezpieczeństwa państwa, a także z odpowiedzialnością za zadania realizowane w portach i na obszarach związanych z granicą morską. Przez kolejne lata oddział rozwijał swoje struktury i dostosowywał organizację do zmieniających się potrzeb służby. Trzydzieści pięć lat jego działalności to nie tylko historia reorganizacji i zmian w strukturze. To również historia codziennej służby funkcjonariuszy, którzy wykonują zadania w specyficznych warunkach morskich. Ochrona granicy na morzu wymaga przygotowania, specjalistycznego wyposażenia, współdziałania oraz umiejętności reagowania na sytuacje, których przebieg może być trudny do przewidzenia.

22.>>

Uczestników powitał Krzysztof Szczepkowski, starszy chorąży Straży Granicznej, kierownik Sekcji Promocji Historii Wydziału Organizacji i Promocji Morskiego Oddziału Straży Granicznej

eprasa.pl 57691f0ed2

21.>>

Morski charakter służby sprawia, że doświadczenia tej jednostki mają znaczenie dla całego systemu bezpieczeństwa granicznego. Współczesna Straż Graniczna musi odpowiadać na wyzwania związane z mobilnością ludzi i towarów, kontrolą ruchu granicznego oraz przeciwdziałaniem przestępczości. Zmiany organizacyjne z ostatnich trzech i pół dekady odzwierciedlają potrzebę dostosowywania formacji do nowych zadań.

Rocznicowa konferencja była więc okazją do podkreślenia zarówno miejsca Morskiego Oddziału w strukturach Straży Granicznej, jak i specyfiki służby pełnionej na polskim wybrzeżu. Za historią jednostki stoją doświadczenia kolejnych pokoleń funkcjonariuszy, rozwój organizacyjny i odpowiedzialność za bezpieczeństwo państwa.

ARCHIWUM, KTÓRE PRZECHOWUJE WAŻNĄ PAMIĘĆ

Ważnym elementem wydarzenia była możliwość zapoznania się z materiałami historycznymi zgromadzonymi w Archiwum Straży Granicznej. Przygotowano wybór dokumentów odnoszących się do pierwszych lat funkcjonowania formacji. Wśród prezentowanych pamiątek znalazły się fotografie, kroniki, dokumenty, przedmioty związane ze służbą oraz wydawnictwa Straży Granicznej.

Szczególne miejsce zajmowały materiały dotyczące powołania nowej formacji i przejmowania zadań przez jej jednostki terenowe. Archiwalia pozwalały zobaczyć, jak decyzje podejmowane na szczeblu państwowym przekładały się na konkretne działania organizacyjne. Uczestnicy mogli również obejrzeć wystawę „Na granicy czuwa straż. Straż Graniczna 1928-1939", której autorem jest ppłk SG dr Artur Ochał. Ekspozycja przypominała o przedwojennych tradycjach polskiej służby granicznej, uzupełniając historyczną perspektywę konferencji.

Archiwum nie jest jedynie miejscem przechowywania dawnych dokumentów. To także przestrzeń badań, działalności wydawniczej i upowszechniania wiedzy o historii formacji. Bez zachowanych źródeł trudno byłoby odtworzyć przebieg przemian, poznać realia pierwszych lat służby czy zrozumieć decyzje, które ukształtowały dzisiejszą Straż Graniczną.

HISTORIA DLA NASTĘPNYCH POKOLEŃ

W konferencji uczestniczyli nie tylko funkcjonariusze i przedstawiciele środowiska naukowego, lecz także młodzież z VII Liceum Ogólnokształcącego im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Szczecinie. Jej obecność podkreślała edukacyjny wymiar spotkania. Poznawanie dziejów formacji granicznych pozwala młodemu pokoleniu lepiej zrozumieć znaczenie granicy państwowej oraz rolę instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo. Współpraca Straży Granicznej ze szkołami i instytucjami naukowymi tworzy przestrzeń do przekazywania wiedzy, prezentowania specyfiki służby i budowania świadomości historycznej. Ważne jest przy tym łączenie opowieści o przeszłości z wiedzą o współczesnych zadaniach funkcjonariuszy.

Konferencja zakończyła się podziękowaniami dla prelegentów, organizatorów i uczestników. Jej podsumowanie podkreślało, że współczesna Straż Graniczna, realizując zadania związane z ochroną granicy państwowej i zapewnianiem bezpieczeństwa, pozostaje również spadkobierczynią bogatych tradycji polskich formacji granicznych.

Trzydzieści pięć lat Straży Granicznej to historia przemian państwa, rozwoju instytucji i ludzi, którzy podejmują odpowiedzialność za ochronę jego granic. W przypadku Morskiego Oddziału Straży Granicznej jest to także opowieść o szczególnej służbie na styku lądu i morza. Szczecińskie spotkanie przypomniało, że nowoczesna formacja potrzebuje zarówno skutecznych struktur i profesjonalnego przygotowania, jak i pamięci o własnych korzeniach.

Historia nie kończy się na rocznicach. Pozostaje źródłem doświadczeń, które pomagają rozumieć współczesność i odpowiedzialnie patrzeć w przyszłość. Właśnie temu służyło spotkanie w Archiwum Straży Granicznej — przypomnieniu drogi przebytej od przełomu 1989 r. do współczesnej formacji oraz podkreśleniu znaczenia Morskiego Oddziału w systemie bezpieczeństwa Polski. ■

Leszek Wątróbski
Fot. autor

Oficerowie BAONu KOP **Fot. Tutkowski, Troki**

eprasa.pl 57691f0ed2

Krzyżówka

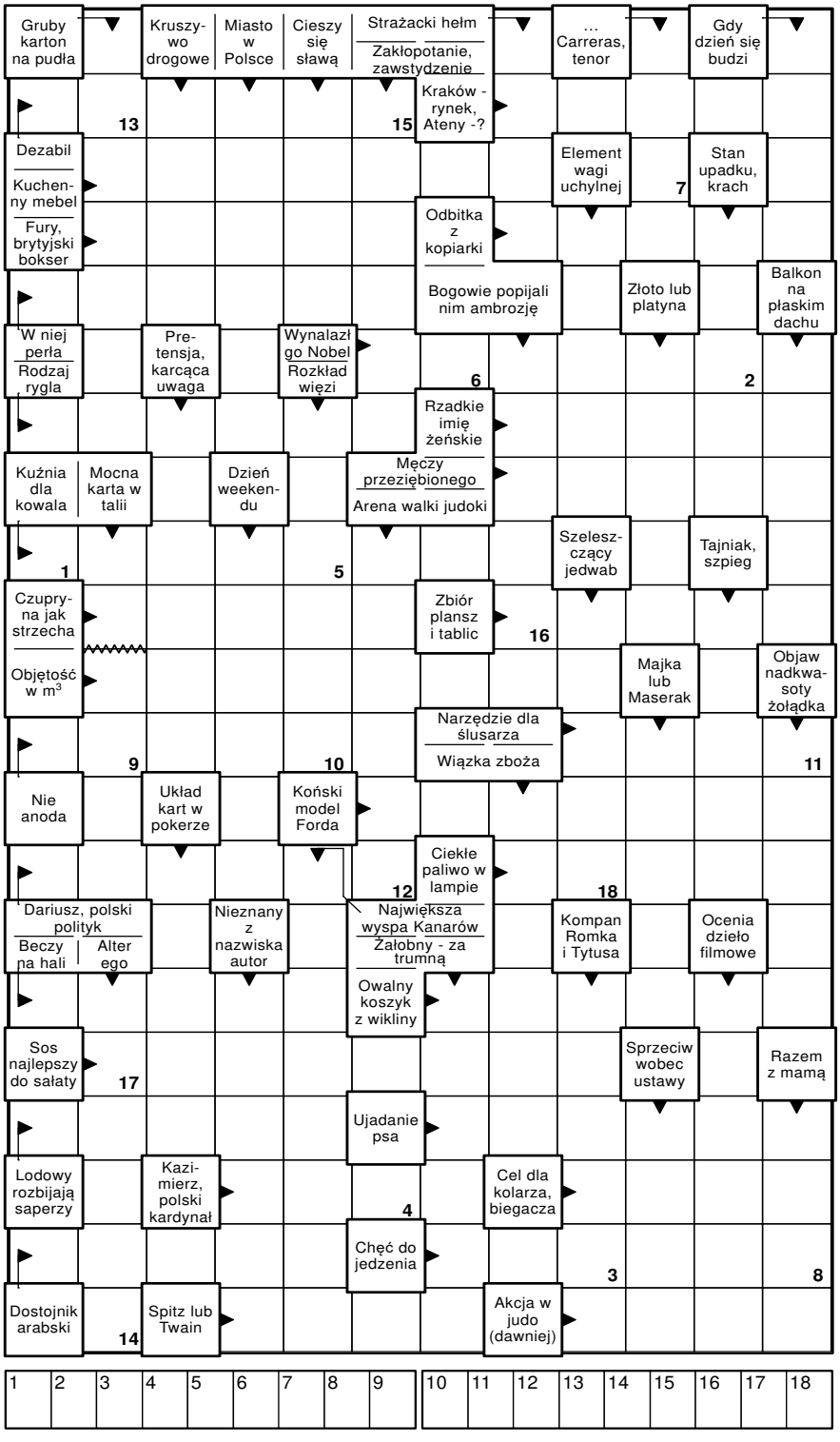

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 27-28 PAŹDZIERNIKA

Poziomo: SOBEK - GĘŚLE - TWAROŻEK - FRAZES - PASSA - ARYTMIA - ROMEO - NACISK - DROPS - BROKAT - SAKRA - OPALACZ - DINAR - MAMBA - MONT - CHAMIEC - TOKAJ - MYJNIA - KRATA - RASIZM - PRYM - SENAT - AURA - FAIR - OSPA - BUŁAT - OBSZAR - ROCK - TYNK - ZEFIR - OPANIA

Pionowo: STRATA - RODOPY - RESUME - TOWAR - CHOPIN - JUAN - BAZYLI - KANTON - SAFARI - BERET - SKALA - IMITATOR - KOSMYK - TARCZA - MAROKO - GEPARD - SZMATKA - MĘKA - ORDA - AMOR - PROSTA - SUMO - KOMIKA - RASZYN - PLĄS - EPIR - BEATTY - PANI - ATOS - AKACJA - MIARKA

Hasło: Błąd pięciu sekund

Uśmiechnij się!

Blondynka płacze na porodówce. Położna pyta:
– Dlaczego pani płacze?
– Urodziły mi się bliźniaki.
– I co z tego?
– Jak ja powiem mężowi, skąd to drugie dziecko?
***

Rozmawia dwóch kolegów:
– Lucjan, masz plaster na czole. Wypadek w pracy?
– Nie. Chciałem powiedzieć żonie, że jej zupa nie jest smaczna, ale bardzo smaczna. Tylko nie zdążyłem dokończyć zdania.
***

Podchodzi mężczyzna do stoiska z telefonami komórkowymi:
– Potrzebuję komórkę.
– Konsultant pyta: Model?
– Nie, hydraulik.
***

Rozmawia dwóch dresów:
– Ty, co to za gostkowie: Bach, Mozart, Bethoveen?
– To równi kolesie. Piszą melodyjki do komóry.
***

Pani od matematyki pyta Jasia:
– Skąd ci przyszło do głowy, że ćwiartka może być większa od połówki?
– To niech pani porówna ćwiartkę słonia i połówkę myszy.
***

Młoda żona skarży się swojej matce:
– Już mnie nie bawią rozmowy z mężem.
– Dlaczego?
– Co ciekawego może powiedzieć człowiek, który nigdy, w żadnej sprawie nie ma racji?
***

Dyrektor naciska przycisk w ścianie i mówi do swojej sekretarki:
– Pani Marysiu, dwie kawy poproszę.
Sekretarka odpowiada:
– Panie dyrektorze, chociaż po pracy dałby mi pan już spokój. Proszę odejść od domofonu!
***

– Ale nerwus z tego Bogdana!
– Dlaczego?
– Widziałem go wczoraj na peronie. Spóźnił się na pociąg dwie minuty, a krzyczał, jakby się spóźnił godzinę!

eprasa.pl 57691f0ed2

eprasa.pl 57691f0ed2

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty.
Tel. +370 683 73159

Kupię działkę w r. wileńskim od 25 do 50 a graniczącą z lasem. Może być z budynkiem mieszkalnym i/lub gospodarczym.
Kontakt: +370 678 52359

Kupujemy las i ziemię. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się od razu.
Tel. +370 606 01 125

USŁUGI

Wykonujemy wszelkie prace wykończeniowe wewnątrz pomieszczeń. 15 lat doświadczenia. Gwarancja na wykonane prace. Zakup i dostawa materiałów.
Tel. 0 636 019 84

Intensywne kursy języka litewskiego dla dzieci i dorosłych, w grupach oraz indywidualnie. Ul. Švitrigailos
Tel. +370 61949532

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji.
Tel. +370 677 34 202

Finansowana przez państwo dzienna pomoc społeczna w domu w rejonie wileńskim. www.sidabronamai.lt,
tel. +370 670 068 68

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne prace. Umowa. Gwarancja, www.gravas.lt
Tel. +370 670 06 868.

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro.
Tel. +370 675 73 750

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Dostarczamy.
Tel. +370 686 866 68

KUPUJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY
W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

Sprzedaj las
(do 16 000 € za hektar) DROGO
Konsultacja i wycena bezpłatna!
+370 659 99929

KAWIARNIA
SULTINIAI
• Smaczne pierożki z nadzieniem
• Aromatyczna kawa, herbata
• Szybka obsługa
• Gorące dania
Znajdą nas Państwo
w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

NAPRAWIAMY
• telewizory (LCD, plazmowe)
• komputery • monitory
• kamery wideo
• wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
• radiotelefony
• mikrofalówki, odkurzacze.
Wykonujemy skomplikowany remont.
Udzielamy gwarancji.
Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

KURIER
WILEŃSKI
Prenumerata 2026
Na kolejny miesiąc trwa do
28 dnia każdego miesiąca
Wydanie codzienne (kod 0044)
Na miesiąc 10,00 €
Na 3 miesiące 28,00 €
Na 6 miesięcy 54,00 €
Wydanie magazynowe (kod 0172)
Na miesiąc 4,00 €
Na 3 miesiące 11 €
Na 6 miesięcy 21,00 €
Dla osób niepełnosprawnych oraz emerytów
Wydanie codzienne (kod 0227)
Na miesiąc 9,00 €
Na 3 miesiące 25,00€
Na 6 miesięcy 49,00€
Prenumerata dla czytelników za granicą
Wydanie codzienne
Na miesiąc 20 €
Na 6 miesięcy 120 €
Wydanie magazynowe
Na miesiąc 10 €
„Kurier Wileński" można zaprenumerować:
• w każdym urzędzie pocztowym (Lietuvos paštas);
• drogą elektroniczną: www.prenumeruok.lt;
Informacja pod nr. tel. (8-5) 260 84 44,
Birbynių g. 4A, LT-02121 Vilnius,
kolport@kurierwilenski.lt, www.kurierwilenski.lt

eprasa.pl 57691f0ed2

TVP WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Studio Wilno”
07.15 S. anim. „Żubr Pompik”
07.20 „Zagadki zwierzogromadki”
07.35 „Pożyteczni.pl”
08.00 „Gwiazdorska kuchnia Ani”
08.25 „Ukryte skarby”
08.50 „Rozmowy (nie)wygodne”
09.20 „Polska i świat z historią w tle”
09.35 S. dok. „Było, nie minęło”
10.00 „Poczet Wielkich Hetmanów”
10.25 „Info Wilno”
10.35 „Gra słów. Krzyżówka”
11.00 „Słownik polsko@polski”
11.25 S. anim. „Żubr Pompik”
11.35 „Zagadki zwierzogromadki”
11.50 „Anna Dymna – spotkajmy się”
12.15 S. „M jak miłość”
13.00 S. dok. „Historie Solecznickie”
13.30 „Info Wilno”
13.40 „Rozmowa Dnia”
13.50 „Trzy światy profesora Skotnickiego” film dok.
14.50 „Daję słowo”
15.35 „Miejsce w sercu, miejsce na ziemi”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Zagadki zwierzogromadki”
16.35 S. „Klan”
17.00 S. „Barwy szczęścia”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Gra słów. Krzyżówka”
18.00 S. „Za marzenia”
18.45 „Notacje”
19.00 „Info Wilno”
19.25 „Studio Wilno”
19.45 S. „Na sygnale”
20.10 „Kresowe grody i rody”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „Komisarz Alex”
21.45 „Kobiety w drodze”
22.15 S. „M jak miłość”
23.00 „Info Wilno”
23.05 „Rozmowa Dnia”
23.15 S. dok. „Historie Solecznickie”
23.40 „Notacje”
23.55 „Info Wilno”
00.20 „Studio Wilno”

LRT TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Soko Köln”
9.45 S. „Die RosenheimCops”
10.35 S. „Emeryci na tropie”
11.25 S. „Tandem”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Anthony Bourdain”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.20 „Czego nie mówić?”
16.30 S. „La Promesa – pałac tajemnic”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 „35 lat milczenia. Jak strzegliśmy wolności”
20.0 „Ośmiornica”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Program humorystyczne
22.30 S. „ Prisoner 951“
23.15 S. „Narcos”

6.00 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 „TAK i NIE”
7.30 „Poważne sprawy”
8.00 „Za czy przeciwko?”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Odległe miasto”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
15.00 S. „Güller ve Günahlar”
16.00 Wiadomości
16.30 „TAK i NIE”
17.00 „U Edyty”
17.35 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Poważne sprawy”
20.00 „Za czy przeciwko?”
21.00 „Nie przy zdrowych zmysłach”
21.30 Wiadomości
22.30 „Ciche miejsce Dzień pierwszy“ thriller
00.25 S. „FBI”

LRT PLIUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Kalendarz ogrodnika”
6.30 Poranne dźwięki
9.00 Studio aktualności LRT
12.30 Jesteśmy Ukraińcami
13.00 Myśli na święta
13.30 Kocham Litwę
15.00 „Trójkąt. Niezwykłe rozmowy“
16.00 „Dynastie“
17.00 Bez maski
17.45 „Dziedzictwo”
18.30 „To nie takie proste”
19.30 S. dok. „Karl Lagerfeld. Objawienie“
20.10 Euromaxx
20.25 „Niezwyciężalni“
20.50 EuroLiga kobiet. Grupa A
23.03 „Priscilla” dramat
01.00 S. „Doc Martin”

6.00 „Świat według kobiet”
7.00 „KK2“
8.00 „Zagroda marzeń“
8.30 „BEZ TABU“
9.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Dla dobra rodziny”
14.00 S. „Domenica Montero”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „BEZ TABU”
20.00 „Gliny”
21.30 „Wiadomości TV3“
22.30 „Forteca 2“ film fab.
00.25 „Smak zemsty. Peppermint“ film fab.

BTV

6.15 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Realna mistyka”
8.30 „Kobra”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Nowy York”
12.30 S. „911”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Nowy York”
20.00 S. „Kobra”
21.00 „S.W.A.T.” film fab.
23.20 „Błękitny Grom” dramat
01.35 „Jestem gwiazdą”

lrytas.tv

06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo.
08.30 „Moje miejsce”
09.30 Dzisiaj jest dużo pracy
10.30 S. „Nieodkryta Rosja”
11.30 Litwa na żywo
12.30 „Życie należy do ciebie” film dok.
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Życie w biznesie
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Chcę pracować
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.25 Litwa na żywo
21.25 S. „Nieodkryta Rosja ”
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Litwa na żywo

VIASAT

05.50 S. „Walker, Texas Ranger”
08.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
10.00 „Prawo i porządek”
11.00 „Emigranci”
12.30 S. „Detektywi”
13.00 S. „Domek szczęścia”
14.00 S. „Walker, Texas Ranger”
16.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
17.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
19.00 „Skazani” dramat
20.00 „Prawo i porządek”
21.00 „BlackBerry” komedia
23.20 S. „Yellowstone”

eprasa.pl 57691f0ed2

6.00 S. „Kakawa”
7.00 S. „Kiedy ktoś kocha bardziej”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Leila”
10.00 „Velvet”
11.00 S. „Einstein“
12.00 S. „Rezydent”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Specjalistka”
15.00 S. „Anupamaa“
15.35 S. „Mangal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 „Pierwsze randki”
19.00 S. „Rezydent”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Upadek”
23.20 S. „Specjalistka ”

TVP 1

06.55 S. „Akacjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Dobre historie”
09.00 „Serwis Info”
09.20 S. „Zaraz wracam”
10.05 S. „Ranczo”
11.05 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 Agrobiznes
13.40 „To się opłaca”
13.55 „David Attenborough i tajemniczy świat dźwięków” film dok.
15.00 S. „Splątane losy”
16.00 „Serwis Info”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.00 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
19.05 S. „Klan”
19.40 S. „Akacjowa 38”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Ojciec Mateusz”
22.25 Sprawa dla reportera
23.30 S. „Czas niedokonany”
00.30 S. „Gra z Cieniem”

TVP KULTURA

07.15 „Niedziela z...”
08.05 „Informacje kulturalne”
08.25 S. „Rawhide”
09.30 „Dzień z życia artysty”
10.00 S. „Blisko, coraz bliżej”
11.40 „Głód serca” film obyczajowy
13.15 „Reżyserzy” cykl dok.
14.35 S. „Czterdziestolatek”
15.40 „Jańcio Wodnik” film obyczajowy
17.35 S. „Blisko, coraz bliżej”
19.00 „Kulturalni”
19.55 S. „Rawhide”
21.05 „Na ostrzu szpady” film kostiumowy
23.25 „Hala odlotów 206”
00.25 „Niepokonany” dramat
02.30 „Śmierć jak kromka chleba” dramat

TVP POLONIA

07.00 „Panorama”
07.30 „Słownik polsko@polski”
08.00 „Smaki świata”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.35 Stacja Innowacja
12.50 Przepis dnia
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Nad rozlewiskiem”
14.50 „Jerzy Popiełuszko. Posłaniec prawdy” film dok.
16.20 „Dobre strony”
16.35 „Słownik polsko@polski”
17.00 „Tamte lata, tamte dni”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.30 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Tańcząca ze światem”
19.45 Panorama
20.20 „Niezwykłe miejsca”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Ranczo”
22.20 „Polonia 24. Tygodnik”
23.25 S. „Ekspedycja”
00.20 Panorama

TVP HISTORIA

07.15 „Był taki dzień”
07.17 „Słownik polsko@polski”
07.40 „Fake czy historia?”
08.10 S. dok. „Było, nie minęło”
09.45 „Ex Libris”
10.10 S. „Stawka większa niż życie”
11.00 „Zdobywcy Karpat” film dok.
11.20 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
12.15 „Polski As Wywiadu”
12.45 „Ex Libris”
13.10 „Jerozolima – budowniczowie świętego miasta” film dok.
14.05 „Ojciec i Pasterz” film dok.
15.25 S. „Stawka większa niż życie”
16.20 „Był taki dzień”
16.25 „Józef Czapski – świadek historii” film dok.
17.00 „Sensacje XX wieku”
18.35 S. „Wojenne dziewczyny”
19.20 „Wileński wybawiciel” film dok.
20.20 „Aby przypodobać się cieniowi” film dok.
20.45 „Flesz historii”
21.05 „Przychodzimy, odchodzimy... czyli Piwnica pod Baranami” film dok.
21.30 S. „Sfora”
22.25 „Koło historii”
22.55 „On wierzył w Polskę” film dok.
23.40 „Ostatni Cygan w Oświęcimiu” film dok.
00.35 „Sensacje XX wieku”

TRWAM

00:35 Ukraińska zbrodnia w Hucie Pieniackiej
01:00 Słowo życia
01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 Sanktuaria polskie
01:55 Poczet Wielkich Polaków
02:00 Anioł Pański
02:05 Ma się rozumieć
02:15 Rozmowy niedokończone
03:25 Święty na każdy dzień
03:30 Bóg z nami
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 Myśląc Ojczyzna
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Polski Punkt Widzenia
06:00 My chcemy Boga!
07:00 Audiencja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
08:00 Po stronie prawdy
08:55 Poczet Wielkich Polaków
09:00 Informacje dnia
09:15 Polski Punkt Widzenia
09:35 Słowo życia
09:40 Dzielna niewiasta
09:55 Święty na każdy dzień
10:00 Na zdrowie
10:20 Bóg z nami
10:45 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość
11:00 Informacje dnia
11:15 Rozmowy niedokończone
12:25 Myśląc Ojczyzna
12:35 Przyroda i ludzie
13:00 Anioł Pański
13:03 Informacje dnia
13:20 Wykłady naukowe
13:50 Mateczniki Polskości
14:00 Edmund Przyjaciel dzieci i wszystkich ludzi
14:20 Przegląd katolickiego tygodnika “Niedziela”
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile
15:30 Cysters
16:00 Po stronie prawdy
16:50 Ma się rozumieć
17:00 Informacje dnia
17:10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
17:35 Sól ziemi
18:05 Akademia prolife
18:15 Muzyczne chwile
18:30 Odpowiedzialni za Kościół
18:55 Poczet Wielkich Polaków
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Rozmowy niedokończone
20:25 Rodzinny Ogród Zoologiczny “Królestwo Stworzenia”
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Głos Polski
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Głos serca
23:45 Opowiedzieć taki pontyfikat. Dziennikarze o Janie Pawle II

Discovery CHANNEL

7.00 „Mistrzowie samochodów”
10.00 „Stare dobre rzeczy”
12.00 „Łowcy staroci”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
20.00 „Łowcy staroci”
21.00 „Stare dobre rzeczy”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

eprasa.pl 57691f0ed2

TVP WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Studio Wilno”
07.15 S. anim. „Supełkowe ABC”
07.35 „Imbir i Cytryna”
08.00 „Okrasa łamie przepisy”
08.25 „Vito odkrywa Polskę”
08.55 „100 pytań do...”
09.40 S. dok. „Było, nie minęło”
10.00 „Poczet Wielkich Hetmanów”
10.25 „Info Wilno”
10.35 „Gra słów. Krzyżówka”
10.55 „Moda na język polski”
11.20 „Supełkowe ABC”
11.45 „Program dla dzieci”
11.50 „Kobiety w drodze”
12.20 S. „Warto kochać”
13.00 S. dok. „Historie Solecznickie”
13.30 „Info Wilno”
13.40 „Rozmowa Dnia”
13.55 „Chłopaki z Piwnicy” film dok.
14.50 „Reportaż”
15.05 „Europa da się lubić”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Kozucha kłamczucha” film anim.
16.35 S. „Klan”
17.00 S. „Barwy szczęścia”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Gra słów. Krzyżówka”
18.00 S. „Na dobre i na złe”
19.00 „Info Wilno”
19.25 „Studio Wilno”
19.45 S. „Na sygnale”
20.10 „Kresy (nie)znane”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 „Panna Nikt” dramat
22.45 „Kryminalna Wileńszczyzna”
23.00 „Info Wilno”
23.05 „Rozmowa Dnia”
23.15 S. „Ojciec Mateusz”
00.00 S. dok. „Historie Solecznickie”
00.25 „Info Wilno”
00.50 „Studio Wilno”

LRT TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Soko Köln”
9.45 S. „Die RosenheimCops”
10.35 S. „Emeryci na tropie”
11.25 S. „Tandem”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Anthony Bourdain”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.20 „Czego nie mówić?”
16.30 S. „La Promesa – pałac tajemnic”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 „1000 cudów świata” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Złoty umysł
22.45 „Sprawa honoru“ dramata

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 „TAK i NIE”
7.30 „Poważne sprawy”
8.00 „Hasło”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Odległe miasto”
13.00 „Panna chłopka”
14.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
15.00 S. „Güller ve Günahlar”
16.00 Wiadomości
16.30 „TAK i NIE”
17.00 „U Edyty”
17.35 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 Muzyczni detektywi
21.00 „Podwójna agentka“ thriller
22.50 „Po prostu walcz 3“ film fab.

LRT PLIUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Granica”
6.30 Poranne dźwięki
9.00 Studio aktualności LRT
12.30 Nasza rosyjska ulica
13.00 Dzień kultury
13.30 „O świcie w dniu X”
14.00 „W sercu Litwin”
14.55 „Niezwyciężalni”
15.20 S. dok. „Karl Lagerfeld. Objawienie“
16.00 „Dynastie“
17.00 Bez maski
17.45 Przeznaczenie
18.30 „35 lat milczenia. Jak obroniliśmy wolność” film dok.
19.00 „Ośmiornica“
19.30 Kulturowy rentgen
20.30 „Panorama”
21.00 Temat dnia
21.30 „Szkarłat“ dramat
23.15 Gen ciekawości
23.30 S. „Doc Martin“

6.00 „W świecie zwierząt”
6.30 „Zrób sam”
7.00 „Gliny“
8.30 „BEZ TABU”
9.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Dla dobra rodziny”
14.00 S. „Domenica Montero”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
17.00 „Pomysły na dom z IKEA”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „GoŽalgiris“
19.45 Mecz Euroligi
22.00 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.30 „Hobbit: Bitwa Pięciu Armii“ film fab.

6.15 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Realna mistyka”
8.30 „Kobra”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Nowy York”
12.30 S. „911”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Orły lombardu”
15.30 „Pod pokładem”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Nowy York”
19.00 S. „S.W.A.T. V”
20.00 S. „Kobra”
21.00 „W cieniu zbrodni” thriller
00.00 „S.W.A.T.” film fab.

lrytas.tv

05.00 Nowy dzień
06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo
08.30 Pyszne życie
09.00 Trzymajcie się
12.00 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 „Godzina TV Wolność“
15.30 Sad i ogród
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Godzina z Valatką
17.30 Chcę pracować
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.30 Koncert
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.30 Anatomia mieszkania
00.00 Godzina z Valatką

06.00 S. „Walker, Texas Ranger”
08.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
10.00 „Prawo i porządek”
11.00 S. „Detektywi”
14.00 S. „Walker, Texas Ranger”
16.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
17.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
19.00 „Skazani” dramat
20.00 „Prawo i porządek”
20.00 „Gliny“
22.00 „Eurolyga 2014”
00.00 „American Pie: Dziewczyny rządzą” komedia

6.00 S. „Kakawa”
7.00 S. „Kiedy ktoś kocha bardziej”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Leila”
10.00 „Velvet”
11.00 S. „Einstein”
12.00 S. „Rezydent”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Specjalistka”

eprasa.pl 57691f0ed2

15.00 S. „Anupamaa"
15.35 S. „Mangal Lakshmi"
16.30 S. „Niewidoma"
18.00 „Pierwsze randki"
19.00 S. „Rezydent"
20.00 S. „Prawo i porządek"
21.00 S. „Bergerac"
22.55 S. „Specjalistka"
23.55 S. „W śmiertelnej pułapce"

TVP 1

07.05 S. „Akacjowa 38"
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"
08.30 „Agape Blisko Ciebie"
09.00 „Serwis Info"
09.20 „Okrasa łamie przepisy"
10.00 S. „Ranczo"
11.00 S. „Komisarz Alex"
12.00 S. „Ojciec Mateusz"
13.00 Serwis Info
13.10 Agrobiznes
13.40 Magazyn Rolniczy
14.00 „David Attenborough i tajemniczy świat dźwięków" film dok.
15.00 S. „Splątane losy"
16.00 Serwis Info
16.10 Reporterzy
16.35 Gra słów. Krzyżówka
17.00 S. „Dziedzictwo"
18.00 „Teleexpress"
18.25 „Jaka to melodia?"
19.05 S. „Klan"
19.40 S. „Akacjowa 38"
20.30 „Program informacyjny"
20.55 „Pytanie dnia"
21.30 „Konflikt"
22.30 „Powrót na Ranczo"
23.05 „Mój biegun" film fab.

TVP KULTURA

07.00 „Dobry tytuł"
07.40 „W poszukiwaniu dobrego filmu"
08.05 „Olga Tokarczuk. Świata jest za dużo"
08.50 S. „Rawhide"
09.55 „Tamte lata, tamte dni"
10.30 S. „Blisko, coraz bliżej"
12.00 „Strach" dramat
13.35 S. dok. „Van Gogh. Prawdziwa historia. Odkrycie kolorów"
14.55 „Zapatrzeni w siebie piosenki Marka Grechuty" koncert
15.55 „Spokój" film TVP
17.30 S. „Blisko, coraz bliżej"
19.00 „Tygodnik Kulturalny"
19.50 S. „Pamiętniki Sherlocka Holmesa"
21.05 „Milczenie owiec" thriller
23.15 S. „Pitbull"
00.25 „Na ostrzu szpady" film fab.

TVP POLONIA

07.00 „Panorama"
07.30 „Jak żyje las..."
07.50 „Polacy Światu"
08.00 „Makłowicz w podróży"
08.30 Pytanie na śniadanie
12.35 „Skarbiec sztuki Lubelszczyzny"
13.00 Serwis Info
13.10 S. „M jak miłość"
14.50 „Polonia 24. Tygodnik"
16.00 Serwis Info
16.10 „Polskie Parki Narodowe"
16.40 „Pięknie przyprawiONA"
17.00 „Nasz premier. Tadeusz Mazowiecki" film dok.
18.00 „Teleexpress"
18.30 „Gra słów. Krzyżówka"
18.50 „Teleexpress Extra"
19.15 „Wybieram Polskę"
19.45 Panorama
20.20 „Niezwykłe miejsca"
20.30 „Program informacyjny"
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Na dobre i na złe"
22.20 S. „Na sygnale"
23.15 „Szansa na sukces"

TVP HISTORIA

07.30 „Był taki dzień"
07.35 „Słownik polsko@polski"
08.00 „Fake czy historia?"
08.35 „Arsenał"
09.50 „Flesz historii"
10.10 S. „Stawka większa niż życie"
11.05 „Jaśniej i cieplej"
11.45 „Uwięziony Prymas" film dok.
12.30 „Flesz historii"
12.50 „Kennedy, Sinatra i mafia" film dok.
13.35 „Był taki dzień"
13.40 „Mulier fortis. Kobieta mężna" film dok.
14.45 „Tajemnica"
15.00 S. „Stawka większa niż życie"
15.50 „Wanda. Ostatnia z oddziału" film dok.
16.45 „Sensacje XX wieku"
18.35 S. „Wojenne dziewczyny"
19.20 „Piosenką przez historię"
19.30 „Mulier fortis. Kobieta mężna" film dok.
20.40 „Anna od... pamięci" film dok.
21.30 „Samowolka" dramat
22.30 „Rzeczpospolita Zakopiańska" film dok.
23.20 S. dok. „Historia w postaciach zapisana"
01.00 „Sensacje XX wieku"

TRWAM

00:50 Muzyczne chwile
01:00 Słowo życia
01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 Odpowiedzialni za Kościół
01:55 Poczet Wielkich Polaków
02:00 Anioł Pański
02:05 Ma się rozumieć
02:15 Rozmowy niedokończone
03:25 Rodzinny Ogród Zoologiczny "Królestwo Stworzenia"
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 Głos Polski
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Polski Punkt Widzenia
06:00 Przetrwaliśmy
06:30 Polityka
08:10 W kolorze płomienia
08:55 Poczet Wielkich Polaków
09:00 Informacje dnia
09:15 Polski Punkt Widzenia
09:40 Słowo życia
09:45 Milczący Święty
10:10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
10:35 Święty na każdy dzień
10:45 Jestem mamą
11:00 Informacje dnia
11:15 Rozmowy niedokończone
12:25 Głos Polski
12:35 Natura et Homo
13:00 Anioł Pański
13:03 Informacje dnia
13:20 Głos serca
14:05 Lecz ludzi dobrej woli jest więcej
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile
15:30 Drzwi do lasu
15:55 Słowo życia
16:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia
16:20 Mocni w Wierze
16:50 Ma się rozumieć
17:00 Informacje dnia
17:10 Natura Obiektywnie
17:40 Post Scriptum
18:05 W sądeckiej krainie
18:30 Łączy Nas Historia
18:55 Poczet Wielkich Polaków
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Westerplatte Młodych
20:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
20:30 Historie Starego Testamentu
20:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Myśląc Ojczyzna
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Wolność ma swoją cenę

Discovery CHANNEL

7.00 „Mistrzowie samochodów"
10.00 „Stare dobre rzeczy"
14.00 „Gorączka złota"
18.00 „Inny garaż"
19.00 „Jak to jest zrobione?"
20.00 „Renowatorzy"
21.00 „Codzienność służb granicznych"
23.00 „Zapomniane i porzucone"

eprasa.pl 57691f0ed2

TVP WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Studio Wilno”
07.15 „Domisie”
07.40 „Rok w ogrodzie”
08.00 „Jak smakuje Polska?”
08.30 „Weterynarze z sercem”
09.00 „Ostatni świadek” film dok.
10.00 „Info Wilno”
10.10 „Zwierzaki Czytaki”
10.25 S. „Gruby”
10.55 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
11.20 „Daję słowo – Maciej Orłoś”
12.05 „Porozmawiajmy szczerze”
12.30 S. „Plebania”
12.55 S. „Plebania”
13.15 „Wyżej niż Himalaje”
14.10 „Polonia 24. Tygodnik”
15.15 S. „Komisarz Alex”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Info Wilno”
16.25 S. „Ojciec Mateusz”
17.10 „Haszta-gi tygodnia”
18.10 S. „Czas honoru”
19.00 „Info Wilno”
19.15 „Ewangeliarz Litewski”
19.30 „Rozmowy w Mackiewiczówce”
20.00 „Przegląd Wileński”
20.10 „Jeden dzień z życia”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 „Orędzie na uroczystość Wszystkich Świętych”
21.05 „To jest grane”
21.30 „The Voice of Poland”
23.45 „Info Wilno”
00.05 „Muzyka na dobry wieczór”

LRT TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Historie rzeczy”
7.00 „1000 cudów świata”
8.00 „I gdzie dalej?”
9.00 „Dzień dobry, Litwo”
9.30 „Wiadomości. Pogoda”
9.35 „Dzień dobry, Litwo”
10.30 „Wiadomości. Pogoda”
12.00 „W pogoni za deszczem” film dok.
12.55 „Mroźna planeta II” film dok.
13.50 S. „Zabójcza układanka”
15.30 Wiadomości
15.45 Dajmy czadu!
17.00 Granica
17.30 Biegajmy z Litwą
18.30 Wiadomości
19.00 Euromaxx
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 „Kocham Litwę“
22.40 „Wrogowie“ dramat
00.50 „L'envol“ dramat

6.00 „Przyłapani!”
9.00 „Trzej detektywi i dziedzictwo smoka” film fab.
10.55 „Krótkie filmy” komedia
12.45 „Zielona Latarnia“ film fab.
14.55 „Człowiek w żelaznej masce“ film fab.
17.30 Będzie wszystkiego
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 Program muzyczny
22.35 „Dracula. Historia wiecznej miłości” komedia
01.10 „Duchy moich byłych” komedia

LRT PLIUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Notatki przyrodnika”
6.30 „Dzieci tysiąclecia Litwy”
7.25 „Złoty umysł”
8.30 „Encyklopedia Gustava”
9.00 „Bądź zdrów!
9.30 „Kosmos, Ziemia, człowiek”
10.00 „Co dobrego, s asiedzie?”
10.30 „Pogoń. Vytis. Historie życia Białorusinów mieszkających na Litwie”
11.00 Jesteśmy z Ukrainy
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 W sercu Litwin
13.00 Gospodarstwa domowe ożywają
13.30 Odbicia
14.00 Koncert
15.30 „Ptaki wędrowne“
16.00 Opowieści o wspólnocie
16.30 Dzień kultury
17.00 Trójkąt. Niezwykłe rozmowy
18.00 „Poza czasem i światłem” film dok.
19.00 Legendy
20.00 To jest kino
20.30 Ceremonia otwarcia Letnich Młodzieżowych Igrzysk Olimpijskich 2026
22.00 Łyżwiarstwo figurowe
00.45 S. „Erinyes“

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
8.30 „Zagroda marzeń“
9.00 „Świat zwierząt”
9.30 „Zrób sam”
10.00 „Czary Kotryny”
10.30 „Szybkie i proste przepisy Jamiego”
11.00 „Od zmierzchu do świtu” film dok.
12.15 „India's Wild Leopards“ film dok.
13.30 „Ostatni smok 4: Bitwa o Ogień Smoczego Serca“ film fab.
15.30 „Noc w muzeum: Tajemnica grobowca“ dramat
17.25 „Najzabawniejsze filmy domowe w Ameryce“
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „galvOK“
22.00 „Uciekaj!“ thriller
00.10 „Halloween zabija“ thriller

6.00 S. „Akumulatory”
7.00 „Lotnisko na Alasce”
8.00 „Realna mistyka”
9.00 „Gry Tytanów”
10.00 „Orły lombardów”
11.00 S. „Wyścig dookoła świata”
12.00 S. „Akumulatory”
13.00 „Lotnisko na Alasce”
14.00 „TOPLYGA. Mistrzostwa Litwy w piłce nożnej”
16.30 Mistrzostwa LKL „Lietkabelis“ – „Neptūnas“
19.00 Mistrzostwa LKL „Hipocredit“ – „Juventus“
21.30 „Tenet” thriller
00.35 „W cieniu zbrodn” thriller

lrytas.tv

06.00 „Ameryka – wielka podróż” film dok.
08.00 „Wartościowe spotkania” film dok.
08.30 „Cząsteczka Litwy” film dok.
09.00 „Historia na żywo”
09.30 Chcę pracować
11.00 „Trzymajcie się”
11.30 Anatomia mieszkania
12.00 „Dziś bierze”
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 „Życie należy do ciebie”
17.00 „Życie w biznesie” film dok.
17.30 „Rozmowy nad morzem”
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 Pyszne życie
19.00 Koncert
20.00 Wiadomości
20.30 „Lot przez Atlantyk” dramat
22.30 Wiadomości
23.00 „Ameryka – wielka podróż” film dok.

06.10 S. dok. „Najgorszy kucharz świata”
7.30 „Piekielna droga”
8.30 „Zabójcza pogoda”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 „Autopilot”
10.30 „Gaz do dechy”
11.00 „Wielka Dziesiątka”
11.30 „Najgorszy kucharz świata“
13.00 „Piekielna droga”
14.00 „Sprzątacze domowi”
15.00 „Poważne klęski żywiołowe”
16.00 „Magazynowe wojny”
18.00 „Wyspy Dziewicze. Hiszpania”
19.00 Bez tabu
20.00 Manty ku Atlantykowi
21.00 „Gaz do dechy”
22.00 „Nagrody M.A.M.A.”

6.00 S. „Niewidoma”
6.30 Bitwa ekstrasensów
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Zemsta“
11.00 „Uczty za grosze z Jamiem”
12.00 S. „Śledztwa siostry Bonifacji“
13.10 S. „Śmierć w raju”
15.10 S. „Wspaniały wiek”
17.40 S. „Zabójstwo w ... En Arbois”
19.10 S. „Dolina śmierci”
21.00 S. „Zabój-

eprasa.pl 57691f0ed2

cza przyjaźń"
22.40 S. „Milczący świadek"

TVP 1

06.15 Wykrywacz kłamstw
06.30 Pytanie dnia
06.55 Okno na Świat
07.20 „Balans bieli"
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"
08.40 „Rok w ogrodzie"
09.05 „Rok w ogrodzie Extra"
09.20 „Pełnosprawni"
09.55 S. „Ranczo"
10.50 S. „Felicita"
12.25 S. „Ojciec Mateusz"
13.05 „Domowe patenty"
13.15 „Dobre strony"
13.40 „Gwiazdy w południe"
15.25 Okrasa łamie przepisy
16.00 Rolnik szuka żony
17.00 Zaraz wracam
18.00 „Teleexpress"
18.30 S. „Ojciec Mateusz"
19.40 „Jaka to melodia?"
20.30 Program informacyjny
20.55 „Pytanie dnia"
21.00 Orędzie na uroczystość Wszystkich Świętych
21.25 S. „Komisarz Alex"
22.25 „John Q" film fab.
00.00 „Zaklinacz deszczu" film obycz.

TVP KULTURA

07.05 „Nisi Dominus de Vivaldi a Venise" koncert
08.00 „Rondo" film anim.
08.10 „Czarne czy białe" film anim.
08.35 „Rewia Chaplina" komedia
10.45 S. „Kosmos 1999"
11.50 „Wydarzenie aktualne"
12.20 „Jamie Wyeth: artysta bezkompromisowy" film dok.
13.30 „Zabawka" komedia
15.10 „Dzień z życia artysty"
15.50 „O psie, który jeździł koleją" film famil.
17.40 S. „Czterdziestolatek"
18.45 „Tamte lata, tamte dni"
19.25 „Strach" dramat
21.00 „Wściekły byk" dramat
23.20 „Polskie znaki: Rzeczy ostatnie" koncert
00.40 „Milczenie owiec" thriller

TVP POLONIA

07.00 „Panorama"
07.30 „Kulturalni"
08.15 Turystyczna Jazda
08.30 „Pytanie na śniadanie"
12.20 „Słowo daję!"
12.30 „Podróże z historią"
13.05 „Przygody psa Cywila" film anim.
14.15 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka"
14.45 S. „Na dobre i na złe"
15.35 S. „Na sygnale"
16.35 „Okrasa łamie przepisy"
17.05 „Europa da się lubić"
18.00 „Teleexpress"
18.25 S. „M jak miłość"
19.20 S. „Alternatywy"
20.20 Lato z Radiem i Telewizją Polską
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.20 S. „Archiwista"
23.00 „Daję słowo"
00.00 „Stawka większa niż życie"

TVP HISTORIA

07.25 „Był taki dzień"
08.28 „Sprawdzamy"
08.45 „Ex Libris"
09.05 „Polskie Parki Narodowe" film dok.
09.55 „Z Andrusem po Galicji"
10.20 „Flesz historii"
10.40 „Było, nie minęło"
11.10 S. „Wojna domowa"
12.05 „Świadkowie czasu"
12.25 S. dok. „Odnaleźć Zaginione"
12.45 „Szlakiem miejsc niezwykłych"
12.55 „Jerozolima – budowniczowie świętego miasta" film dok.
13.50 S. dok. „Wszystkie kolory świata"
14.40 „Zdobywcy Karpat" film dok.
14.55 S. dok. „Plaże Europy"
15.50 S. dok. „Polska Prymasa Wyszyńskiego"
16.10 „Flesz historii"
16.30 „Niedzielne dzieci" film fab.
17.45 „Ex Libris"
18.05 „Zygmunt" film dok.
18.45 „Był taki dzień"
18.50 „Żołnierze Generała Maczka" film dok.
19.45 „Kennedy, Sinatra i mafia" film dok.
20.30 S. „Na kłopoty... Bednarski"
21.25 „Polacy na ratunek Żydom"
21.40 „Pokojówka" film dok.
22.45 „Oświęcim. Zapomniana historia" film dok.
23.30 „Zawrócony" dramat
00.50 „Samowolka" dramat obycz.
01.50 „Historia w postaciach zapisana"

TVP WILNO

00:05 Przegląd Katolickiego Tygodnika "Niedziela"
00:10 Śladami s. Heleny Majewskiej
00:30 Regał
01:00 Słowo życia
01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 Łączy Nas Historia
01:55 Poczet Wielkich Polaków
02:00 Anioł Pański
02:05 Ma się rozumieć
02:15 Westerplatte Młodych
02:55 Święty na każdy dzień
03:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
03:30 Historie Starego Testamentu
03:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 Myśląc Ojczyzna
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Polski Punkt Widzenia
06:00 Natura Obiektywnie
06:25 Wykłady naukowe
06:55 Muzyczne chwile
07:10 O pani Zofii Sz...
08:25 Sól ziemi
08:55 Poczet Wielkich Polaków
09:00 Informacje dnia
09:15 Westerplatte Młodych
10:00 Pani Mazowsza
11:00 Informacje dnia
11:15 Retrospekcja
11:20 Muzyczne chwile
11:35 Słowo życia
11:40 Polski Punkt Widzenia
12:00 Kropelka radości
13:00 Anioł Pański
13:03 Informacje dnia
13:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
13:50 Natura Obiektywnie
14:20 Ocalić od zapomnienia
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile
15:30 Przegląd Katolickiego Tygodnika "Niedziela"
15:35 Słowo życia
15:40 Święty na każdy dzień
15:45 Jak wygrać małżeństwo?
16:00 Dzielna niewiasta
16:15 Mateczniki Polskości
16:30 Wierzę w Boga
17:00 Informacje dnia
17:10 Historia PL
17:30 Uwielbienie ze Świętymi
18:20 Świętość cel naszego życia
18:30 Przełamując bariery
18:55 Poczet Wielkich Polaków
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Rozmowy niedokończone
20:25 Święty na każdy dzień
20:30 Manna z Nieba
20:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Myśląc Ojczyzna
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Warto być ojcem
23:15 Głos serca

Discovery CHANNEL

7.00 „Jak to jest zrobione?"
9.00 „Europejscy kierowcy ciężarówek"
10.00 „Najlepszy garaż"
12.00 „Warsztat naprawczy"
13.00 „Legendarne motocykle"
14.00 „Niezwykłe samochody"
16.00 „Program o przetrwaniu"
18.00 „Alaska"
19.00 „Jak to jest zrobione?"
21.00 „Złota gorączka"
23.00 „Nadzy i przestraszeni"

eprasa.pl 57691f0ed2

TVP WILNO

06.30 „Info Wilno"
06.45 „Porozmawiajmy szczerze"
07.10 S. „Gruby"
07.40 „Figu Migu na planecie Czochras"
08.05 „Rozmowy w Mackiewiczówce"
08.35 „Przegląd Wileński"
08.45 „Jeden dzień z życia"
09.00 „Tango Papieża" film dok.
09.50 S. dok. „Notacje"
10.05 „Detektyw Literka"
10.25 „Studio Raban"
10.50 „Moda na język polski"
11.10 „Polskie znaki – Rzeczy ostatnie"
12.20 S. „Plebania"
13.05 „Janusz Olejniczak"
13.30 „Lubię wracać tam, gdzie byłem" film dok.
14.30 „Falowanie i spadanie"
16.00 „Sen o Warszawie" film dok.
17.50 „Przegląd Wileński"
18.00 „Tamara Łempicka"
18.20 „Cud (nie) pamięci – Poznakowski, Trzciński, Soyka"
19.10 „Ewangeliarz Litewski"
19.30 „Transmisja Mszy Świętej"
20.30 „Program informacyjny"
20.55 „Pytanie dnia"
21.00 „Zieja" film fab.
22.50 „Haszta-gi tygodnia"
23.50 „The Voice of Poland"
01.55 „Przegląd Wileński"

LRT TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej"
6.02 „Litwin w sercu"
7.00 „To jest kino"
7.30 „Dzień kultury"
8.00 „Myśli niedzielne"
8.30 „Żyć na wsi jest dobrze"
9.00 „Kalendarz ogrodnika"
9.30 „Notatki przyrodnika"
10.00 „Encyklopedia Gustavo"
10.30 „Litewskie dzieci milenijne"
11.30 S. dok. „Dzieci zwierząt"
12.00 S. dok. „Azja"
12.50 S. dok. „Ukryte cuda europejskiej przyrody"
13.40 S. „Agatha Christie: Poirot"
15.30 Wiadomości
15.45 Euromaxx
16.00 Detektywi historii
17.00 Wieczór z Audriusem Giržadasem
18.00 Rowerowe show
18.30 Wiadomości
19.00 Okno na władzę
19.30 „Wilno umarłych. Opowieści z cmentarza na Antokolu" film dok.
20.30 Panorama
21.00 S. „La favorita 1922"
21.50 „Kobiecy świat" dramat
23.35 „Monte Carlo" dramat

6.10 „Jaskiniowiec" film anim.
7.45 „Hotelu Transylwania" film anim.
9.30 „Sonic: Szybki jak błyskawica" komedia
11.25 „Pies i kot" komedia
13.10 „Pogromcy duchów" komedia
15.25 „Alfa" dramat
17.20 „Teleloto"
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport"
19.27 „Pogoda"
19.30 „Gwiezdne duety"
22.00 „Cena sekretu" thriller
00.10 „Joker" thriller

LRT PLIUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej"
6.02 „Dzień kultury"
6.30 „Euromaxx"
7.00 „Detektywi historii"
8.00 S. anim. „Smerfy"
8.35 S. anim „Bluey"
9.00 Droga
9.30 Wiara i życie
10.00 7 dni Kowna
10.30 Menora
11.00 Gdy nastał Dzień X
11.30 Zakaz wjazdu
12.00 Świąteczne myśli
12.30 S. „Hetty Feather"
14.30 „Rzeczy Tuty"
14.50 „Sukienka Oskara" dramat
16.30 Kocham Litwę
18.00 Przegląd Letnich Młodzieżowych Igrzysk Olimpijskich w Dakarze w 2026 roku
19.00 Międzynarodowy Festiwal Tańca HipHop „Urban Essentials"
20.30 Panorama
21.00 Kaunas Jazz 2022
22.00 „Łyżwiarstwo figurowe"
23.50 S. „Chill "

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie"
9.00 „La Maistas. Hiszpania"
10.00 „Świat według kobiet"
11.00 „Zagroda marzeń"
12.00 „Merida Waleczna" film anim.
13.50 „Kochany urwis" komedia
15.25 „Królewna Śnieżka" film dok.
17.30 „Ile kosztuje każda sztuka?"
18.30 „Wiadomości TV3"
19.20 „Sport TV3"
19.27 „Pogoda TV3"
19.30 „Coco"
21.40 „Charlie St. Cloud" dramat
23.50 „Stylistka" dramat

BTV

6.00 „Akumulatory"
7.00 „Lotnisko na Alasce"
8.00 „Szlakami partyzanckimi
8.30 „Róg Tura"
9.00 Program sportowy
10.00 „Głupi i głupszy" komedia
12.10 „Ściśle tajne" komedia
14.00 „TOPLYGA. Mistrzostwa Litwy w piłce nożnej"
16.30 „Kobieta-Kot" film fab.
18.40 „Legendy ringu" komedia
21.00 „Venom" film fab.
23.05 „Tenet" thriller

lrytas.tv

06.00 „Ameryka – wielka podróż" film dok.
08.00 „Tekst i obraz" film dok.
08.30 „Historia na żywo" film dok.
09.00 Dziś bierze
10.00 W świecie koszykówki
10.45 Msza Święta
12.00 „Nekropolie Wilna: historie, tożsamości, pamięć" film dok.
13.00 S. „Stary"
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 24/7
17.30 Anatomia mieszkania
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 W świecie koszykówki
19.00 TV Wolność
20.00 Wiadomości
20.28 Pogoda
20.30 „Nekropolie Wilna: historie, tożsamości, pamięć" film dok.
21.30 24/7
22.30 Wiadomości
23.00 „Ameryka – wielka podróż" film dok

06.00 „Najgorszy kucharz świata"
7.20 „Piekielna droga"
8.30 „Poważne klęski żywiołowe"
9.30 „Haczyk na jednym końcu"
10.00 „Zwiadowca przeszłości"
10.30 „Egaz do dechy"
11.00 „Wszystko jest mierzone"
11.30 „Wielka Dziesiątka:
12.00 „Najgorszy kucharz świata"
13.00 Piekielna droga
14.00 „Domy warte miliony"
15.00 „Poważne klęski żywiołowe"
16.00 „Wojny magazynowe"
18.00 „Gwiazdy lombardu"
19.00 „Pod pokładem"
20.00 „Pokolenie niegodziwych" dramat
22.30 „NBA przegląd"
23.00 Mistrzostwa NBA „Celtics" – „Magic"

6.00 „Niewidoma"
6.30 Bitwa ekstrasensów
9.00 S. „Uczeń Molphara"
10.00 S. „Zemsta"
11.00 „Uczty za grosze z Jamiem"
12.00 S. „Śledztwa siostry Bonifacji"
13.00 Pozdrowienia
15.40 „Wspaniały wiek"
17.45 S. „Zabójstwo w ... Nimes"
19.50 S. „Genialna Morgane"
21.00 S. „Candice Renoir"
22.40 „Z ust do ust" komedia
00.45 S. „Pod osłoną mroku"

TVP 1

06.25 „Sprawa dla reportera"
07.20 „Wszyscy Święci z Kazimierza Dolnego"
07.30 „Rolnik szuka żony"
07.50 „Słowo na niedzielę"
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z kaplicy w Pałacu Arcybiskupów Krakowskich"
09.00 „Tydzień"
09.30 „Wszyscy Święci z Kazimierza Dolnego"

eprasa.pl 57691f0ed2

09.40 S. „U Pana Boga w ogródku"
10.25 „Wszyscy Święci z Kazimierza Dolnego"
10.40 S. „Ojciec Mateusz"
11.30 „Wszyscy Święci z Kazimierza Dolnego"
11.45 „Wezwany z kamieniołomu" film dok.
12.55 Między ziemią a niebem
13.00 Anioł Pański
13.15 Między ziemią a niebem
13.55 „Wszyscy Święci z Kazimierza Dolnego"
14.05 S. „Lalka"
15.35 „Po prostu przyjaźń" komedia
18.00 „Teleexpress"
18.35 „Daję słowo"
19.40 „Jaka to melodia?"
20.30 „Program informacyjny"
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Gra z Cieniem"
22.25 S. „Rolnik szuka żony"
23.50 „Mama" dramat

TVP KULTURA

06.45 „Uwierz" recital
07.55 „Rozmowy (nie)wygodne"
08.45 „Bajnutki – bajki piaskiem i dźwiękiem pisane"
08.55 „Kaczkadziwaczka" S. anim.
09.00 „Nabożeństwo luterańskie w Radomiu"
10.00 „Przystań nad Biblią"
10.15 „J. S. Bach – Kantata BWV 6"
11.00 S. „Pamiętniki Sherlocka Holmesa"
12.00 S. „Kosmos 1999"
13.00 „Dziady" Teatr Telewizji
13.55 „Myśmy już byli. Bohaterowie Starych Powązek" film dok.
14.45 „...bo to życie to bal jest nad bale..." koncert
15.30 „Wożąc panią Daisy" film obycz.
17.15 S. „Czterdziestolatek"
18.15 „Niedziela z..."
19.05 „Ostoja" film fab.
21.00 „Niezwykła wędrówka Harolda Fry'a" film fab.
22.55 „Porozmawiajmy szczerze"
23.30 „Hopper i Vermeer: dialog o samotności" film dok.
00.35 „Do raju" film fab.
01.05 „Polskie znaki: Rzeczy ostatnie" koncert
02.10 „Wściekły byk" dramat

TVP POLONIA

07.00 „Panorama "
07.30 „Rodzinka.pl"
08.30 „Pytanie na śniadanie"
11.55 „Niezwykłe miejsca"
12.05 „Jak to się skończy?" film dok.
12.35 PAMIĘTAMY...
12.45 Słowo na niedzielę
12.55 „Między ziemią a niebem"
13.00 „Anioł Pański"
13.15 „Między ziemią a niebem"
14.00 „Wszyscy Święci z Kazimierza Dolnego"
14.10 „Anna German w sercach ludzi" film dok
15.45 „Wszyscy Święci z Kazimierza Dolnego"
16.00 „Pora umierać" film obycz.
17.50 „Wszyscy Święci z Kazimierza Dolnego"
18.00 Teleexpress
18.15 „Wszyscy Święci z Kazimierza Dolnego"
18.30 S. „M jak miłość"
19.20 „Wszyscy Święci z Kazimierza Dolnego"
19.30 Transmisja Mszy Świętej z Narodowego Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej w Doylestown
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.20 S. „Komisarz Alex"
22.15 „Wspomnienia tych, co odeszli"
23.10 „Wszyscy Święci z Kazimierza Dolnego"

TVP HISTORIA

07.00 „Był taki dzień"
07.02 „Sprawdzamy"
07.25 „Szlakiem Lubelskich Sztetli"
07.30 „Fake czy historia?"
08.05 S. dok. „Podróże z historią"
09.00 Liturgia greckokatolicka z Katedry w Olsztynie
09.55 „Kresowe nekropolie"
10.10 S. „Wojna domowa"
11.45 S. dok. „Wszystkie kolory świata"
12.35 „Przyczyny upadku cywilizacji Majów"
13.30 S. dok. „Tajemnice kultowych seriali"
14.15 „Odrodzenie Katedry NotreDame" film dok.
15.10 „Flesz historii"
15.30 „Zawrócony" dramat
16.45 „Gdziekolwiek będę..." film dok.
17.40 „Prasa donosi"
17.45 „Anna od... pamięci" film dok.
18.35 „Przywracanie pamięci"
19.00 S. „Noce i dnie"
19.55 „Ex Libris"
20.15 „Marzenie Leonarda. Sekrety latania" film dok.
21.15 „15 miesięcy do Niepodległości" film dok.
21.50 „Obrona Lwowa" film dok.
22.45 S. dok. „Polskie 100 lat"
23.10 „Dziewczęta z Nowolipek" dramat
00.35 S. „Boża podszewka II"
01.30 „Lwów – miasto i ludzie Niepodległej Rzeczypospolitej"

TRWAM

00:00 Uwielbienie ze Świętymi
00:50 Świętość cel naszego życia
01:00 Słowo życia
01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 Przełamując bariery
01:55 Poczet Wielkich Polaków
02:00 Anioł Pański
02:05 Święty na każdy dzień
02:15 Rozmowy niedokończone
03:20 Muzyczne chwile
03:30 Manna z Nieba
03:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 Myśląc Ojczyzna
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Polski Punkt Widzenia
05:40 Odpowiedzialni za Kościół
06:05 Maratończyk
07:00 Jestem mamą
07:15 Mocni w Wierze
07:40 Muzyczne chwile
07:50 Regał
08:15 Orędowniczka w codzienności
08:45 Ocalić od zapomnienia
08:55 Poczet Wielkich Polaków
09:00 Słowo życia
09:05 Polski Punkt Widzenia
09:25 Święty na każdy dzień
09:30 Powołanie w powołaniu
10:00 Prymas Stefan Wyszyński
10:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10:15 Manna z Nieba
10:25 Przegląd Katolickiego Tygodnika "Niedziela"
10:30 Msza święta z Jasnej Góry
11:30 Jeden Kościół, wielu świętych
12:00 Głos serca
12:45 Solidarność narodziny Wolności
13:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV
13:15 Papież Polak do Rodaków
13:55 Świętość cel naszego życia
14:00 Ostatnie rodeo
15:55 Władysław hr. Zamoyski – Pan z Wielkopolski – Władca Tatr
17:00 Informacje dnia
17:10 Koncert życzeń
17:50 Mateczniki Polskości
18:00 Natura et Homo
18:30 Sól ziemi
18:55 Poczet Wielkich Polaków
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Rozmowy niedokończone
20:25 Święty na każdy dzień
20:30 Baśniowy teatr lalek
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Myśląc Ojczyzna
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Retrospekcja
22:45 Stan Bezpieczeństwa Państwa
22:55 Święty na każdy dzień
23:00 Mocni Jego mocą
23:30 Muzyczne chwile
23:45 Jak wygrać małżeństwo?

Discovery CHANNEL

7.00 „Jak to jest zrobione?"
9.00 „Mistrzowie samochodów"
11.00 „Amerykańscy drwale"
12.00 „Amerykańskie motocykle"
13.00 „Łowcy staroci"
15.00 „Męskie zajęcia"
18.00 „Niebezpieczne budowy"
19.00 „Miłośnicy małych domów"
20.00 „Program o przetrwaniu"
21.00 „Ważne wydarzenia"
23.00 „Akta NASA"

eprasa.pl 57691f0ed2

TVP WILNO

06.30 „Rozmowy w Mackiewiczówce”
07.00 S. dok. „Notacje”
07.10 „HULAHOO”
07.20 S. anim. „Bolek i Lolek wyruszają w świat”
07.30 „Operacja zdrowie”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej”
08.50 „Haszta-gi tygodnia”
09.50 „Pani Alicja od Rossy”
10.15 „Wszyscy Święci z wileńskiej Rossy”
10.25 „Info Wilno”
10.35 „Gra słów. Krzyżówka”
10.55 „Powiedz to po polsku”
11.00 „Słownik polsko@polski”
11.25 „Detektyw Literka”
11.40 „HULAHOO”
11.45 „Porozmawiajmy szczerze”
12.15 S. „M jak miłość”
13.00 „Marzyciele”
13.30 „Bogumiła Wander – Przepraszamy za usterki”
13.55 „Ostatni świadek” film dok.
14.55 „Uwierz” – recital Stanisławy Celińskiej
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Detektyw Literka”
16.35 S. „Klan”
17.00 S. „Barwy szczęścia”
17.25 S. dok. „Notacje”
17.35 „Gra słów. Krzyżówka”
18.00 S. „1920. Wojna i miłość”
18.45 „Jeden dzień z życia”
19.00 „Jadwiga JankowskaCieślak. Dotknięcie”
19.25 „Studio Wilno”
19.45 S. „Na sygnale”
20.10 „Ewangeliarz Litewski”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 „Pianista” dramat
23.25 „Lubię wracać tam, gdzie byłem” film dok.
00.25 „Jadwiga JankowskaCieślak. Dotknięcie”
00.50 „Studio Wilno”
01.10 S. „1920. Wojna i miłość”

LRT TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.30 „Wiadomości”
8.00 „Styl”
9.00 S. „Soko Köln”
9.45 S. „Die RosenheimCops”
10.35 S. „Emeryci na tropie”
11.20 S. „Tandem”
12.15 „Jak świętujemy: Halloween” film dok.
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.10 S. dok. „Taniec żurawi”
14.00 Koncert
15.15 „Chleb orzechowy” film fab.
16.30 S. „La Promesa – pałac tajemnic”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 „Wilno umarłych. Opowieści z cmentarza na Antokolu” film dok.
19.30 Historie rzeczy
20.30 Panorama
21.00 „Siostry” film fab.
22.30 S. „Prisoner 951“
23.15 S. „Narcos”

6.00 S. anim.
8.15 S. anim. „Tom i Jerry”
10.15 „Maska” komedia
11.00 S. „Odległe miasto”
12.15 „Gęsia skórka 2” komedia
14.05 „Pogromcy duchów. Dziedzictwo“ komedia
16.30 Mistrzostwa LKL „Rytas“ – „Žalgiris“
19.00 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Poważne sprawy”
20.00 „Beetlejuice Beetlejuice” komedia
22.10 „Joker: Folie à Deux“ dramat
01.05 „Cena tajemnicy” thriller

LRT PLIUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 Rowerowe show
6.30 7 dni w Kownie
7.05 „Poranne dźwięki”
9.00 „Poza czasem i światłem” film dok.
10.00 Łyżwiarstwo figurowe
13.15 „Niezapomniane Wilno”
13.30 „Jak oswoić śmierć?” film dok.
14.00 „Wszystko jest jednością. Święty Jozafat” film dok.
15.00 Msza Święta
16.15 „Dynastie”
17.10 „Bez maski”
17.55 „Dziedzictwo”
18.40 „Misterium życia i śmierci“ koncert
19.40 Przegląd Letnich Młodzieżowych Igrzysk Olimpijskich w Dakarze w 2026 roku
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.00 „Nocny seans“ film fab.
22.50 „Niezapomniane Wilno”
23.05 To jest kino
23.30 S. „Doc Martin“

6.00 „La maistas. Hiszpania”
6.30 „Królewska odwaga“ film anim.
8.50 „Barbie i Teresa: Przepis na przyjaźń” film anim.
10.00 „Coco” film anim.
12.10 „Akwamaryna” dramat
14.20 „Nasza Niania jest agentem” komedia
16.10 „Opowieści z Narnii: Podróż Wędrowca do Świtu“ dramat
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Osobliwy dom pani Peregrine“ film fab.
22.00 „Wśród szarych chmur“ dramat
00.05 S. „Prawo i porządek“

BTV

6.00 „Głupi i głupszy” komedia
8.10 „Realna mistyka”
9.15 „Jedziemy zarobić”
11.15 „Kosmita z przedmieścia” komedia
13.05 „Nowi miastowi” komedia
14.55 „Bardzo dziki Zachód” film fab.
17.05 „Showtime” komedia
19.00 Mistrzostwa LKL
21.30 „Mission: Impossible Rogue Nation” thriller
00.10 „Venom” film fab.

lrytas.tv

05.00 „Życie należy do ciebie”
05.30 „Cząsteczka Litwy” film dok.
06.00 „Bibioleta i człowiek”
06.30 24/7
7.30 Godzina z Valatką.
08.30 „Bądź dla niego miłosierny” film dok.
9.30 Koncert V. Noreiki
11.00 R. Skučaitei – 95. Wiersze
11.30 Chcę pracować
12.00 S. dok. „Nekropolie Wilna: historie, tożsamości, pamięć”
13.00 S. „Stary”
14.30 Msza Święta
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 V. Adamkus – 100
17.00 Wyjątkowy wywiad
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 TV Wolność
20.00 Reporter
20.30 S. dok. „Nekropolie Wilna: historie, tożsamości, pamięć”
21.25 Godzina z Valatką
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 „Lobotomija” film dok.

06.55 S. „Domek szczęścia”
07.55 S. „Walker, Texas Ranger”
10.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
12.00 „Skazani”
12.30 „Formula 1”
13.00 „Prawo i porządek”
14.00 S. „Walker, Texas Ranger”
16.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
17.00 „Kobra”
19.00 „Skazani”
20.00 „Prawo i porządek”
21.00 „Formula 1“
23.30 „Co robimy w ukryciu“ dramat

6.00 S. „Kakao”
7.00 S. „Zatraceni w miłości”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Leila”
10.00 „Velvet”
11.00 S. „Einstein“
12.00 S. „Rezydent”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Specjalistka”
15.00 S. „Anupamaa“
15.35 „Mangal Lakshmi“

eprasa.pl 57691f0ed2

16.30 S. „Niewidoma"
18.00 „Pierwsze randki"
19.00 S. „Rezydent"
20.00 S. „Prawo i porządek"
21.00 S. „Barcelona Crime"
22.50 S. „Specjalistka
23.55 S. „Candice Renoir. Des Bonbons ou la Vie"

TVP 1

07.10 S. „Akacjowa 38"
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z krypty św. Leonarda na Wawelu"
08.40 „Wezwany z kamieniołomu" film dok.
09.00 „Serwis Info"
09.20 „Zaraz wracam"
10.00 S. „Ranczo"
11.00 S. „Komisarz Alex"
12.00 S. „Ojciec Mateusz"
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes"
13.40 Rok w ogrodzie Extra
13.50 „Natura w Jedynce"
15.00 S. „Splątane losy"
16.00 „Serwis Info"
16.10 Reporterzy
16.35 „Gra słów. Krzyżówka"
17.00 S. „Dziedzictwo"
18.00 „Teleexpress"
18.25 „Jaka to melodia?"
19.05 S. „Klan"
19.40 S. „Akacjowa 38"
20.30 „Program informacyjny"
20.55 „Pytanie dnia"
21.30 S. „Felicita"
21.55 „Kochany, najukochańszy..." spektakl
23.35 „Maryja. Matka Papieża" film dok.
01.05 „Balans bieli"

TVP KULTURA

07.05 „Afisz kulturalny ekstra"
07.20 „Kolekcja"
07.35 „Kulturalni"
08.30 „Na kredyt" film obycz.
09.15 „Tamte lata, tamte dni"
10.00 S. „Blisko, coraz bliżej"
11.30 „O psie, który jeździł koleją" film famil.
13.15 „Jamie Wyeth: artysta bezkompromisowy" film dok.
14.20 „Wydarzenie aktualne"
15.00 S. „Kosmos 1999"
16.00 „Hania" film TVP
17.45 S. „Blisko, coraz bliżej"
19.15 „Dobry tytuł"
19.55 S. „Rawhide"
21.00 „Imię róży" film fab.
23.20 „Niezwykła wędrówka Harolda Fry'a" film fab.
01.15 „Wożąc panią Daisy" film obycz.

TVP POLONIA

07.00 „Panorama"
07.30 „Zanurzeni w historii"
08.00 Transmisja Mszy Świętej z krypty św. Leonarda na Wawelu
08.40 Wielki Polonez Es dur op. 22 Michał Basista
08.55 „Pytanie na śniadanie"
12.30 „Wszyscy Święci z Kazimierza Dolnego"
12.40 Księga obyczaju
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Blondynka"
14.50 S. „Zmiennicy"
16.00 Serwis Info
16.10 „100 pytań do..."
17.00 S. „Pan Mama"
17.30 S. „Barwy szczęścia"
18.00 „Teleexpress"
18.20 „Gra słów. Krzyżówka"
18.50 „Teleexpress Extra"
19.15 „Słownik polsko@polski"
19.45 „Panorama"
20.20 „Niezwykłe miejsce"
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Wojenne dziewczyny"
22.15 S. „Dom"
23.45 Cud niepamięci wspomnienie Stanisława Soyki

TVP HISTORIA

07.25 „Był taki dzień"
07.30 „Słownik polsko@polski"
07.55 „ROK 1981. Kalendarium"
08.00 „Fake czy historia?"
08.35 S. dok. „Było, nie minęło"
10.10 S. „Stawka większa niż życie"
11.00 „W kotle historii"
11.30 „Ex Libris"
11.50 „Świat smaków, zapachów i kolorów"
12.45 S. dok. „Plaże Europy"
13.35 S. dok. „Rzecz Polska"
13.50 „Daisy. Wspomnienie minionego świata" film dok.
14.55 „Flesz historii"
15.15 S. „Polskie drogi"
16.40 S. dok. „Sensacje XX wieku"
18.50 S. „Wojenne dziewczyny"
19.35 „Ex Libris"
19.55 S. dok. „Było, nie minęło"
20.20 „Zapora. Energia dla Niepodległej" film dok.
21.00 „Koło historii"
21.35 S. „Sfora"
22.30 „Raba – rzeka dzieciństwa" film dok.
22.50 „Cybulski – ostatnia podróż"
23.45 „Ręka fryzjera" film dok.
00.35 „Sensacje XX wieku"

TRWAM

00:00 Jak my to widzimy z daleka widać lepiej
00:30 Tam, gdzie Bóg płacze
01:00 Słowo życia
01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 Sól ziemi
01:55 Poczet Wielkich Polaków
02:00 Msza święta z Jasnej Góry
03:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV
03:15 Rozmowy niedokończone
04:20 Różaniec
04:50 Myśląc Ojczyzna
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Tam, gdzie Bóg płacze
06:10 Sanktuaria polskie
06:30 Odpowiedzialni za Kościół
07:00 Restauracja
07:15 Krzywda
08:55 Poczet Wielkich Polaków
09:00 Informacje dnia
09:15 Cierpliwa ufność
10:15 Słowo życia
10:20 Mateczniki Polskości
10:30 Baśniowy teatr lalek
10:55 Święty na każdy dzień
11:00 Informacje dnia
11:15 Rozmowy niedokończone
12:20 Stan Bezpieczeństwa Państwa
12:30 Warto być ojcem
12:45 Muzyczne chwile
13:00 Anioł Pański
13:03 Informacje dnia
13:20 Rok Jubileuszowy Diecezji Legnickiej Pielgrzymi nadziei
14:00 Spływ zawierzenia
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile
15:30 Wykłady z Kongresu "Katolicy a cielesność"
16:00 Za kołem podbiegunowym reportaż o pracy misjonarzy Świętej Rodziny w Norwegii
16:50 Ma się rozumieć
17:00 Informacje dnia
17:10 Sanktuaria polskie
17:30 Porady Medyczne Bonifratrów
18:00 Świadkowie
18:30 Moja parafia
18:55 Poczet Wielkich Polaków
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Rozmowy niedokończone
20:25 Święty na każdy dzień
20:30 Poznajemy Polskę
20:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Myśląc Ojczyzna
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Głos serca
23:45 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat

Discovery CHANNEL

7.00 „Mistrzowie samochodów"
9.00 „Jak to działa?"
10.30 „Aukcje zagubionego bagażu"
12.00 „Łowcy staroci"
17.30 „Aukcje zagubionego bagażu"
18.00 „Inny garaż"
19.00 „Jak to jest zrobione?"
21.00 „Program o przetrwaniu"
23.00 „Zapomniane i porzucone"

eprasa.pl 57691f0ed2

Ponad 50 euro za... bochenek chleba!

Bochenek chleba żytniego stał się towarem luksusowym na Manhattanie. Za pieczywo w jednej z rzemieślniczych piekarni w Nowym Jorku trzeba zapłacić ponad 50 euro. Klientów jednak nie brakuje, a nawet czekają w długich kolejkach.
Właściciel broni swoich wypieków, twierdząc, że ich wartość wyznacza wielowiekowa tradycja.
Sposób przygotowania tego chleba żytniego piekarz czerpie z tradycyjnej austriackiej metody, którą opracowano pod koniec XVII wieku.
Piekarz promuje filozofię „przywracania chlebowi duszy", sprzedając go nie jako zwykły towar, a ideę lepszego jedzenia.
Fot. Pixabay

Zagrożony polski rekord najwęższego domu

Dom Kereta w Warszawie od ponad dekady uchodzi za najwęższy dom na świecie i jako taki widnieje w Księdze Rekordów Guinnessa. Obecnie ten tytuł może przejąć budynek z peruwiańskiego miasteczka Aucallama na północ od Limy, którego front ma zaledwie 63 cm szerokości. Jego twórca złożył wniosek o oficjalne uznanie rekordu.
Konstrukcja jest dziełem Fabia Moreno, który jest też właścicielem budynku. Kolorowy dom przyciągnął już tysiące odwiedzających i może wkrótce stać się prawdziwą atrakcją turystyczną regionu.
Moreno wzniósł dwukondygnacyjny budynek w ok. sześć miesięcy na działce naprzeciwko głównego placu w Aucallamie. Jak tłumaczy, chciał stworzyć atrakcję turystyczną i pokazać, że do zbudowania domu nie potrzeba dużej działki. Mimo ekstremalnych wymiarów w środku mieści się dziewięć pomieszczeń, m.in. kuchnia, łazienka, jadalnia, sypialnia, pokój do pracy i pralnia.

Zjedz garść pistacji i śpij jak dziecko

Pistacje od kilku lat królują w kuchniach i mediach społecznościowych. Ale czy ich popularność może mieć także wymiar zdrowotny? Najnowsze badania sugerują, że pistacje mogą być także... wsparciem dla zdrowego snu.
Według artykułu opublikowanego w prestiżowym czasopiśmie „Nutrition Research Reviews", pistacje to prawdziwa skarbnica składników odżywczych wspierających sen. Zawierają m.in. tryptofan, magnez, witaminę B6 oraz fitomelatoninę. To właśnie te substancje odgrywają kluczową rolę w produkcji serotoniny i melatoniny — hormonów regulujących nasz rytm dobowy i jakość snu.
Fot. Pixabay

Fotomigawka

Chwila dla siebie w objęciach jesiennego słońca **Fot. Marian Paluszkiewicz**

eprasa.pl 57691f0ed2